

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 4C/296/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113236198
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2021:5113236198.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivetou Sýkorovou, v právnej veci žalobcu: 1/ Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXD, O. O., 2/ U. W., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom S. XXD, O. O., oboch zastúpených splnomocneným zástupcom Asociáciou bankových klientov, občianskym združením, IČO: 42 324 041, so sídlom M.R. Štefánika 12, Martin, proti žalovanému spol. Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 853 186, so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a o uloženie povinnosti, takto

rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Žalovaný má voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 30.10.2013 domáhali, aby súd určil, že

I. ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.06.2006 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovaným, je neplatné;

II. jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany žalovaného z úrokovej sadzby vo výške zodpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 1,43% ročne na úrokovú sadzbu vo výške zodpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 4,27% ročne, na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovaným, je neplatné (ku ktorému zvýšeniu došlo od 24.06.2013 - v zmysle odôvodnenia na čl. 3 žaloby);

III. právnym úkonom žalovaného spočívajúcim v jednostrannej zmene úrokovej sadzby žalobcov uplatnenej s účinnosťou od 24.06.2013 oproti vzájomnej dohode žalobcov a žalovaného v zmluve o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 došlo k porušeniu predpisov spotrebiteľského práva a k ujme žalobcov ako spotrebiteľov;

IV. žalovaný zodpovedá žalobcom za škodu spočívajúcu v žalobcami vynaložených nákladoch na právnu pomoc, poštovné, telefón a poplatok za získanie potvrdenia o riadnom splácaní úveru od žalovaného, ktorá škoda žalobcom vznikla v príčinnej súvislosti s právnym úkonom žalovaného spočívajúcim v jednostrannej zmene úrokovej sadzby žalobcov uplatnenej s účinnosťou od 24.06.2013, oproti vzájomnej dohode žalobcov a žalovaného v zmluve o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006;

V. na strane žalovaného došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcov titulom peňažných prostriedkov vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi sumou splátok, ktoré zaplatili žalobcovia žalovanému v dôsledku právneho úkonu žalovaného, spočívajúceho v jednostrannej zmene úrokovej sadzby žalobcov, oproti vzájomnej dohode žalovaného a žalobcov v zmluve o poskytnutí úveru č.

99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 a sumou splátok v tej výške, v akej ich mali žalobcovia zaplatiť žalovanému pri uplatňovaní úrokovej sadzby riadne dohodnutej medzi žalobcami a žalovaným v zmluve o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006;

VI. rozhodcovská zmluva zo dňa 23.06.2006 uzatvorená medzi žalobcami a žalovaným je absolútne neplatná;

VII. žalovaný je povinný voči žalobcom uplatňovať úrokové rozpätie vo výške 1,43% ročne počas celého trvania zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006;

VIII. žalovaný je povinný sa písomne žalobcom ospravedlniť za spôsobené nepríjemnosti, škody a neprofesionálny prístup žalovaného.

2. Žalobcovia si uplatnili náhradu trov konania.

3. Na odôvodnenie žaloby uviedli, že žalobcovia v právnom postavení spotrebiteľa/klienta a žalovaný v právnom postavení poskytovateľa Služby/Banka uzavreli dňa 23.06.2006 Zmluvu o poskytovaní úveru č.99/218/06 (ďalej len „Zmluva“). Naplnením odkladacej podmienky v zmysle bodu 2 ods. 2.1. Zmluvy v spojení s bodom 2 ods. 2.4. Zmluvy sa dňa 30.07.2006 úver poskytnutý podľa Zmluvy zmenil na hypotekárny úver (ďalej len „úver“).

4. Žalobcovia a žalovaný si v bode 4 ods. 4.4.1. Zmluvy dohodli Fixnú úrokovú sadzbu vo výške 5,83% p.a. počas 5 rokov odo dňa podpisu Zmluvy. Dňa 23.06.2006 prijali žalobcovia a žalobca Dodatok č.1 k Zmluve o poskytnutí úveru č. 99/218/06, v ktorom sa dohodli, že odo dňa podpisu Zmluvy do dňa bezprostredne predchádzajúcemu dňu zmeny úročenia bude platiť úroková sadzba uvedená v bode 4.4. Zmluvy znížená o 1,12%. S účinnosťou odo dňa uzavretia Zmluvy teda Fixná úroková sadzba činila 4,71% p.a..

5. V zmysle bodu 4 ods. 4.4.1.1. Zmluvy, keďže nedošlo k dohode zmluvných strán na novej Fixnej úrokovej sadzbe, sa odo dňa zmeny úročenia (v zmysle bodu 1 Zmluvy posledný deň päťročnej lehoty počítanej odo dňa podpisu Zmluvy), t.j. odo dňa 23.06.2011 uplatňuje Revizibilná úroková sadzba.

6. Podľa bodu 4 ods. 4.4.1.1. Zmluvy si žalobcovia a žalovaný dohodli revizibilnú úrokovú sadzbu, ktorá je súčtom BRIBOR a úrokového rozpätia. V zmysle bodu 4 ods. 4.4.1.2. Zmluvy sa hodnota BRIBOR pravidelne prehodnocuje v rozhodujúci deň v hodnote BRIBOR platného dva pracovné dni pred rozhodujúcim dňom. V zmysle bodu 4 ods. 4.4.1.6. Zmluvy si žalobcovia a žalovaný dojednali úrokové rozpätie vo výške 1,43% p.a. Žiadne ustanovenie zmluvy nehovorí o možnosti zmeny výšky, resp. prehodnocovaní úrokového rozpätia. Z uvedeného vyplýva, že úrokové rozpätie bolo dojednané v stanovenej výške ako pevná, resp. nepohyblivá zložka úrokovej sadzby a zložka úrokovej sadzby BRIBOR bola dojednaná ako zložka pohyblivá, resp. schopná zmeny svojej výšky (a tým i výšky úrokovej sadzby).

7. Podľa bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy má Banka (žalovaný) právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu podľa bodu 4.4 Zmluvy v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta (žalobcov). Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu Úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky, bez dodatkov k Zmluve.

8. Národná banka Slovenska vo vzťahu k rizikovej váhe klienta nevydala žiadne pravidlá, na základe ktorých sa má konkrétne posudzovať riziková váha klienta. Národná banka Slovenska opatrením č. 13/2010 stanovila opatrenia na sledovanie úverových rizík pre banky, ako napr. analýza ekonomickej situácie klienta (§ 6 ods. 4 písm. b) bod 2), čo však v žiadnom prípade nemožno považovať za Bankou v zmluve spomínané pravidlá pre posudzovanie zmien rizikovej váhy klienta. Národná banka Slovenska (ďalej aj ako „NBS“) nikdy nevydala žiadne pravidlá vo vzťahu k rizikovej váhe klienta, ani akékoľvek iné pravidlá určujúce bankám metodiku hodnotenia jej klientov na účel správneho stanovovania úrokových sadzieb v rámci poskytovaných úverov.

9. Až do dňa 23.06.2011 uplatňoval žalovaný voči žalobcom úrokovú sadzbu v podobe, v akej bola zakotvená v Zmluve, t.j. fixnú úrokovú sadzbu vo výške podľa bodu. 4 ods. 4.4.1. Zmluvy v spojení s Dodatkom č. 1 zo dňa 23.06.2006. Od uvedeného dňa sa uplatňuje revizibilná úroková sadzba v zmysle bodu 4 ods. 4.4.1.1. Zmluvy. Listom zo dňa 19.04.2013 žalovaný odporučil žalobcovi využiť možnosť fixácie úrokovej sadzby na obdobie 3 alebo 5 rokov, vzhľadom na skutočnosť, že dňa 24.06.2013 žalobcom uplynie doba fixácie úrokovej sadzby. V prípade nevyužitia takejto možnosti žalobcami im žalovaný oznámil, že ich úver bude odo dňa 24.06.2013 úročený úrokovou sadzbou vo výške 4,79% p. a..

10. Žalovaný odôvodnil takúto výšku úrokovej sadzby uvedením údajnej výšky jednotlivých zložiek úrokovej sadzby ku dňu vyhotovenia predmetného oznámenia nasledovne:

- základná sadzba v hodnote EURIBOR (po prechode na menu EURO sadzby EURIBOR nahradili dovtedajšie sadzby BRIBOR) vo výške ku dňu vystavenia predmetného oznámenia 0,52% a
- úrokové rozpätie vo výške 4,27% p. a..

11. Je zrejmé, že uvedená výška pevnej zložky úrokovej sadzby - úrokového rozpätia nekorešponduje so zmluvne dojednanou výškou 1,43% (bod 4 ods. 4.4.1.6 Zmluvy)

12. Odo dňa 24.06.2013 bol úver úročený takto zmenenou úrokovou sadzbou. Zo strany Banky (žalovaného) došlo k neopodstatnenej, bezdôvodnej, protizákonnej a v rozpore so zmluvnými ustanoveniami jednostrannej zmene výšky úrokového rozpätia o vyše 198 % (z 1,43 % p. a. na 4,27 % p. a.).

13. Žalobcovia sa proti takému jednostrannému a neopodstatnenému zvýšeniu úrokovej sadzby bránili zaslaním reklamácie datovanej ku 02.05.2013. Reagujúc na námietky žalobcov im žalovaný adresoval list - Vysvetlenie k zmene úrokovej sadzby zo dňa 29.05.2013, v ktorom žalovaný odôvodnil zvýšenie úrokového rozpätia v súlade s vyššie citovaným bodom 4.5 Zmluvy, pričom uviedol, že na základe merania rizika klienta tzv. „behaviorálnym scoringom“ berie žalovaný do úvahy predovšetkým správanie sa klienta na bežných a úverových účtoch vedených u žalovaného a skúma aj úverovú angažovanosť, ktorá je v prípade žalobcov vyššia. Žalobcovia chcú poukázať na skutočnosť, že:

1. okrem účtu u žalovaného používajú ešte tri ďalšie účty v iných bankách a na účte vedenom u žalovaného mali a majú vždy vysoký zostatok,

2. ich príjmy sa od uzavretia Zmluvy každoročne zvyšujú a so splácaním úveru nikdy nemeškali, vždy si plnili svoje povinnosti so Zmluvy riadne a včas,

3. o podmienkach posudzovania rizika klienta tzv. „behaviorálnym scoringom“ neboli informovaní ani pred uzatvorením zmluvy ani počas jej trvania.

4. dňa 29.12.2011 uzavreli so žalovaným ďalšiu zmluvu o poskytnutí úveru č. 07/379/11, na základe čoho získali od žalovaného finančné prostriedky na nákup inej nehnuteľnosti. Ak by boli žalobcovia považovaní za tzv. rizikových klientov, je nepravdepodobné, že žalovaný by vyhovel ich žiadosti o poskytnutie ďalšieho hypotekárneho úveru a uzatváral s nimi ďalšiu zmluvu.

14. V zmysle ustanovení § 75 ods. 6 druhej vety písm. b) zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“) v znení účinnom ku dňu vyhotovenia a doručenia listu zo dňa 19.04.2013:

„...;hypotekárna banka je povinná bezodplatne oznámiť klientovi termín vykonania zmeny úrokovej sadzby hypotekárneho úveru, úrokovú sadzbu na nasledujúce úrokové obdobie, aktuálnu výšku základnej úrokovej sadzby zverejnenú podľa odseku 9 ku dňu vyhotovenia oznámenia a výšku hrubej marže na nasledujúce úrokové obdobie, a to najneskôr dva mesiace pred jej vykonaním a začatím uplatňovania tejto zmeny.“

15. Z obsahu listu zo dňa 19.04.2013 vyplýva, že úroková sadzba, konkrétne jej pevne dojednaná zložka - úrokové rozpätie, bola v čase vyhotovenia listu zo dňa 19.04.2013 už zmenená. Žalovaný v tomto liste nikde výslovne neuviedol, že došlo k takejto zmene úrokovej sadzby a z akého dôvodu. Naopak v liste žalovaný oznamuje termín uplynutia doby fixácie, ponúka žalobcom výhodnejšiu úrokovú sadzbu pre prípad ďalšej 3 alebo 5 ročnej fixácie úrokovej sadzby a iba konštatuje výšku úrokovej sadzby a jej zložiek, zmenenú oproti zmluvnému dojednaniu, pričom súčasne oznamuje žalobcom termín začatia uplatňovania takto zmenenej sadzby. Podľa vyššie citovaného ustanovenia zákona o bankách bol však žalovaný povinný oznámiť žalobcom aj termín vykonania zmeny úrokovej sadzby, a to najneskôr dva mesiace pred jej vykonaním. Tento termín vykonania zmeny úrokovej sadzby však žalovaný žalobcom neoznámil a nie je im známy do dnešného dňa.

16. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný svojím postupom pri jednostrannej zmene úrokovej sadzby konal v rozpore so svojimi zákonnými povinnosťami.

17. Rovnako žalovaný porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z Etického kódexu bánk v oblasti ochrany spotrebiteľa (ďalej len „EKB“), ktorý je pre žalovaného záväzný odo dňa 01.07.2007. Podľa znenia EKB účinného ku dňu vyhotovenia listu zo dňa 27.07.2012:

4.1 O výške úrokových sadzieb a poplatkov za naše služby Vás budeme informovať prostredníctvom:

(a) informácií zverejnených na našich obchodných miestach;

(b) našej internetovej stránky;

(c) našej asistenčnej telefonickej linky;

(d) osobnej konzultácie s našimi zamestnancami a obchodnými zástupcami.

4.2 Prípadné zmeny úrokových sadzieb a poplatkov oznámime dohodnutým spôsobom s predstihom alebo bezodkladne po zmene okolností, ktorú sme s Vami vopred dohodli, a na ktorú je úroková

sadzba a/alebo poplatok viazaný (napr. zmena úrokovej miery zverejňovanej Národnou bankou Slovenska). Zmeny Vám oznámime spôsobmi uvedenými v bode 4.1 vyššie a zároveň vynaložíme úsilie informovať vás o pripravovaných zmenách osobnou komunikáciou alebo prostredníctvom našej pravidelnej korešpondencie s vami.

18. Žalovaný v zmysle citovaných ustanovení EKB v prípade, že pristúpil k zmene úrokovej sadzby, mal povinnosť s predstihom alebo bezodkladne informovať žalobcov niektorým z uvedených spôsobov. Túto svoju povinnosť si však nesplnil.

19. Žalobcovia sú toho názoru, že na spor medzi žalobcami a žalovaným týkajúci sa Zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenia v § 52 a nasl. OZ o spotrebiteľských zmluvách, ako i ustanovenia ďalších predpisov spotrebiteľského práva (napr. zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej ako „ZoOS“). Pritom poukazujú na skutočnosť, že:

- žalovaný konal pri uzatváraní Zmluvy v rámci svojej obchodnej činnosti
- žalobcovia nekonali pri uzatváraní Zmluvy v rámci svojej obchodnej činnosti
- v prípade Zmluvy ide o zmluvu, akú v rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvára žalovaný s veľkým počtom zákazníkov
- návrh Zmluvy bol vopred pripravený a predložený žalovaným ako formulárová zmluva
- žalobcovia nemali možnosť obsah Zmluvy individuálne ovplyvniť - mohli tento návrh buď prijať alebo neprijať a Zmluvu neuzavrieť
- v zmysle vyššie citovaných právnych názorov je potrebné považovať spor so zmluvného vzťahu založeného Zmluvou za spotrebiteľský spor

20. S ohľadom na vyššie uvedené je potrebné na zmluvný vzťah založený Zmluvou aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva ako osobitný režim ochrany práv žalobcov ako spotrebiteľov. Z tohto osobitného režimu ochrany vyplývajú žalobcom, z porušenia ich práv zo Zmluvy žalovaným, práva spotrebiteľa v zmysle ustanovení predpisov spotrebiteľského práva, napr.: v pochybnostiach o obsahu Zmluvy platí výklad, ktorý je pre žalobcov (§ 54 ods. 2 OZ), žalobcovia majú právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v Zmluve (§ 3 ods. 3 ZoOS)... atď.

21. V zmysle bodu 14.6 Zmluvy, právne pomery v Zmluve výslovne neupravené sa spravujú príslušnými ustanoveniami právneho poriadku Slovenskej republiky, predovšetkým Obchodným zákonníkom.

22. Aj v zmysle § 261 ods. 6 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“) patrí zmluva o úvere medzi absolútne obchody, čo znamená, že sa treťou časťou OBZ bude spravovať zmluva o úvere bez ohľadu na povahu účastníkov.

23. Občiansky zákonník je všeobecným predpisom súkromného práva v právnom poriadku Slovenskej republiky. Vo vzťahu k ostatným predpisom súkromného práva a teda i k Obchodnému zákonníku vystupuje Občiansky zákonník ako lex generalis.

24. Je potrebné považovať predpisy spotrebiteľského práva a teda i ustanovenia §52 a nasl. OZ o spotrebiteľských zmluvách za lex specialis k úprave Obchodného zákonníka.

25. Žalobcovia poukazujú na skutočnosť, že napriek uzatvoreniu Rozhodcovskej zmluvy zo dňa 23.06.2006 medzi žalobcami a žalovaným (ďalej len ako „Rozhodcovská zmluva“), o takejto žalobe o určenie nebude mať právomoc rozhodovať rozhodcovský súd a teda je v tejto veci daná právomoc všeobecného súdu.

26. V prípade predmetného sporu nejde o vec, ktorú môže rozhodnúť rozhodcovský súd.

27. Dôvody, resp. podmienky, na základe splnenia ktorých žalovaný podľa jeho slov pristúpil k zmene úrokovej sadzby (ako žalovaný uviedol predovšetkým správanie sa klienta na bežných a úverových účtoch vedených u žalovaného), nezávisia od objektívnych skutočností, ale od subjektívneho hodnotenia žalovaného, pričom takto žalovaným hodnotené okolnosti sú vopred žalobcom neznáme/ neoznámene.

28. Navyše, tieto podmienky nielenže nespĺňajú zákonnú požiadavku objektívnosti, ale nespĺňajú ani druhú požiadavku vyplývajúcu z citovaného zákonného ustanovenia, a síce nie sú obsahom Zmluvy. Nielen v Zmluve, ale ani v žiadnej jej prílohe nie sú tieto podmienky špecifikované a nikde nie je ani stanovený výpočet rizika klienta (slovne, vzorcom, tabuľkou...apod.), z čoho vyplýva, že žalobcovia objektívne nemohli vedieť ani predpokladať, aké okolnosti môžu znamenať splnenie podmienok pre jednostrannú zmenu úrokovej sadzby odporcom.

29. Nesúrodosť a nesúladsť argumentácie žalovaného možno vidieť aj v tom, že sám žalovaný v Zmluve uvádza, že pravidlá pre posudzovanie zmeny rizika klienta sú stanovené Národnou bankou Slovenska a nie internými predpismi žalovaného (bod 4.4 Zmluvy).

30. Ďalší rozpor argumentácie spočíva v tom, že v samotnom oznámení, ktorým žalobcov oboznámil so zmenenou úrokovou sadzbou, ponúka žalovaný žalobcom úrokovú sadzbu na fixné 3 alebo 5 ročné obdobie. Pritom v oboch týchto prípadoch je výška takto ponúkanej úrokovej sadzby výhodnejšia ako výška úrokovej sadzby, údajne platná ku dňu vyhotovenia oznámenia podľa tvrdenia žalovaného. Po reklamovaní obsahu tohto oznámenia zo strany žalobcov už následne žalovaný argumentoval „zmenou miery rizika“ žalobcov. Týmto si žalovaný evidentne protirečí, keďže je nepravdepodobné, aby ponúkal žalobcom výhodnejšiu sadzbu a dokonca s fixáciou na obdobie 3 alebo 5 rokov, ak v skutočnosti sa „miera rizika“ žalobcov podľa žalovaného zvýšila.

31. Žalovaný na základe takejto zmluvnej úpravy, ktorá samotná je v rozpore so zákonom, svojvoľne zmenil zmluvne dojednanú úrokovú sadzbu, resp. výšku jej pevnej zložky - úrokového rozpätia o viac ako 198 %. Konal tak na základe iných ako objektívnych skutočností uvedených v Zmluve a teda v rozpore so zákonom ako aj zmluvou.

32. Z uvedeného vyplýva, že:

- podmienky zakotvené žalovaným v bode 4 ods. 4.5 Zmluvy, za ktorých je žalovaný oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, nezávisia od objektívnych skutočností a tieto podmienky pre jednostrannú zmenu Zmluvy nie sú ani obsahom Zmluvy (resp. Zmluva obsahuje iba ich demonštratívny výpočet).

- obsah Zmluvy v časti bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy je v rozpore so zákonom (konkrétne s § 75 ods. 4 písm. d) zákona o bankách), vzhľadom na tento rozpor so zákonom je v zmysle citovaných ustanovení § 39 a § 41 OZ bod 4 ods. 4.5 Zmluvy absolútne neplatný.

33. Ak by bol akceptovaný záver, že uvedené ustanovenie je v súlade so zákonom a žalovaný by bol oprávnený jednostranne meniť výšku úrokového rozpätia svojvoľne, viedlo by to k právne neakceptovateľnému stavu právnej neistoty žalobcu a neoprávnenej výhode pre žalovaného.

34. Znenie ustanovenia bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy (citovaného v či I tohto návrhu), na ktorý sa žalovaný pri zmene úrokovej sadzby resp. úrokového rozpätia odvolával, síce obsahuje dôvod, z ktorého môže žalovaný jednostranne meniť úrokovú sadzbu, avšak toto ustanovenie umožňuje žalovanému uplatniť pri zmene úrokovej sadzby svojvoľu a jednostranne zmeniť zmluvné podmienky - úrokovú sadzbu bez dôvodu dohodnutého v zmluve, keďže toto ustanovenie bolo žalovaným naformulované tak, že obsahuje demonštratívny výpočet zmluvných podmienok, od ktorých môže závisieť dôvod na zmenu úrokovej sadzby. V zmysle druhej vety ustanovenia bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy totiž „Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska“. Pritom je potrebné uviesť, že Národná banka Slovenska (ďalej aj ako „NBS“) nikdy nevydala žiadne pravidlá vo vzťahu k rizikovej váhe Klienta ani akékoľvek iné pravidlá určujúce bankám metodiku hodnotenia jej klientov na účel správneho stanovovania úrokových sadzieb v rámci poskytovaných úverov.

35. Z uvedeného vyplýva, že:

- dôvod obsiahnutý v bode 4 ods. 4.5 Zmluvy, pre ktorý je žalovaný oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, je vymedzený len demonštratívne

- ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy odkazuje na pravidlá stanovené Národnou bankou Slovenska, ktoré neexistovali v čase uzatvorenia Zmluvy a dodnes neexistujú

- dôvod obsiahnutý v bode 4 ods. 4.5 Zmluvy, pre ktorý je žalovaný oprávnený jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu je nejasný, neurčitý, zmluvne ani predzmluvne žalobcovi nevysvetlený

- formulácia bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy umožňuje žalovanému ako dodávateľovi jednostranne meniť zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve

- bod 4 ods. 4.5 Zmluvy je v rozpore so zákonom (konkrétne § 53 ods. 3 písm. i) OZ)

- ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy predstavuje neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a preto je bod 4 ods. 4.5 Zmluvy absolútne neplatný

36. Pri predpoklade, že bod 4 ods. 4.5 Zmluvy je platný, aplikovaním interpretačného pravidla ad absurdum by sa dospelo k nasledovnému záveru:

37. Miera rizika klienta sa posudzuje najmä podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska, ktoré neexistujú ani nikdy neexistovali. V zmysle uvedeného by k zmene miery rizika nikdy nemohlo dôjsť a teda miera rizika klienta je nemenná. V tomto kontexte stráca ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy akýkoľvek význam.

38. Je zrejmé, že v zmysle uvedeného ide v prípade ustanovenia bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy o neprijateľnú zmluvnú podmienku upravenú v spotrebiteľskej zmluve a z tohto dôvodu je zo zákona neplatná.

39. Žalobcovia neboli s obsahom pojmu „zmena miery rizika klienta“ zo strany žalovaného oboznámení napriek tomu, že opakovane žiadali žalovaného o jeho vysvetlenie. Žalobcovia sú toho názoru, že ich „miera rizika klienta“, ak sa zmenila, tak naopak, v ich prospech, keďže príjmy žalobcov sa od

času uzatvorenia zmluvy každoročne zvyšujú, a navyše žalovaný vyhovel na konci roku ich žiadosti o poskytnutie ďalšieho úveru v nemalej výške, čím dal nepriamo najavo, že v prípade žalobcov ide o spoľahlivého klienta (Zmluva o poskytovaní úveru č.07/379/11 zo dňa 29.12.2011). Obsah pojmu „miera rizika klienta“ nie je vysvetlený v Zmluve a zákon ani takýto pojem nepozná. Nejednoznačnosť tohto pojmu nemožno odstrániť ani analogicky, pomocou príkladmo uvedenej okolnosti, ktorá môže v zmysle bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy vplyv na „mieru rizika klienta“. Táto okolnosť, a síce zmena rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska je totiž rovnako neurčitým pojmom, keďže ako bolo vyššie uvedené, Národná banka Slovenska nikdy takéto pravidlá nestanovila. Rovnako z obsahu bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy nie je jasné, ktoré iné pravidlo mohol mať žalovaný na mysli, keďže chýba presné označenie na odkazované pravidlá Národnej banky Slovenska.

40. Ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 taktiež stanovuje, že ak dôjde k naplneniu podmienky - „k zmene miery rizika klienta súvisiacej predovšetkým so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska“, vzniká banke oprávnenie uskutočniť zmenu automaticky, bez dodatku k Zmluve. Naplnenie tejto podmienky teda spôsobuje zároveň zánik práva žalobcov, vyplývajúceho im z bodu 14.5 Zmluvy, podľa ktorého je možné meniť Zmluvu len písomnými dodatkami, ak v Zmluve nie je dohodnuté inak. Avšak v dôsledku neexistencie pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska je naplnenie tejto podmienky nemožné.

41. Neurčito je vyjadrené, k akému momentu sa skúma zvýšenie miery rizika klienta, či takéto prehodnocovanie je na dennej, týždennej, mesačnej alebo ročnej báze. Nie je taktiež zrejmé, či na zvýšenie miery rizika je postačujúce, aby došlo k jednorázovej (dočasnej) zmene rizika klienta, alebo takéto zmena má mať trvalejší (dlhodobejší) charakter.

42. Z uvedeného vyplýva, že zo znenia bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy:

- nie je zrejmé, čo je „miera rizika klienta“;
- nie je zrejmé, ktoré pravidlá Národnej banky Slovenska majú vplyv na túto „mieru rizika klienta“;
- nie je zrejmé, za ktoré obdobie sa sleduje miera rizika klienta;
- neistotu ohľadne obsahu pojmu „miera rizika klienta“ nie je možné odstrániť ani výkladom
- ustanovenie bodu 4.6 Zmluvy je preto neurčité z dôvodu neurčitosti je bod 4.6 v rozpore s § 37 ods. 1 OZ;
- z dôvodu rozporu bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy s § 37 ods. 1 OZ je absolútne neplatný.

43. Vyššie uvedená neurčitosť bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy, nielenže spôsobuje jeho neplatnosť podľa § 37 OZ, ale zároveň robí z tohto bodu Zmluvy neprijateľnú zmluvnú podmienku.

44. Vzhľadom na neurčitosť zmluvnej podmienky naformulovanej do Zmluvy žalovaným, naplnenie ktorej oprávňuje žalovaného jednostranne meniť Zmluvu, oprávňuje ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy žalovaného ako dodávateľa svojvoľne meniť zmluvné podmienky bez dodatku k Zmluve. Takáto zmluvná podmienka obsiahnutá v bode 4 ods. 4.5 Zmluvy spôsobuje nepochybne hrubú nerovnováhu v právach žalobcov ako spotrebiteľa a žalovaného ako dodávateľa a neprimerane zvýhodňuje žalovaného na úkor žalobcov. Tým napĺňa znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

45. Z uvedeného vyplýva,

- že zmluvná formulácia podmienky obsiahnutá v bode 4 ods. 4.5 Zmluvy, v prípade naplnenia ktorej je žalovaný oprávnený jednostranne meniť úrokovú sadzbu: vyvoláva pochybnosť - je neurčitá;
- súd nemusí preskúmať ani preukazovať, že žalovaný pripravil toto ustanovenie s úmyslom získať výhodu na úkor žalobcov;
- postačuje, že objektívne táto podmienka zakladá hrubú nerovnováhu v právach žalobcov; (spotrebiteľa) a žalovaného (dodávateľa) a neprimerane zvýhodňuje žalovaného na úkor žalobcov;
- v zmysle vyššie citovaných ustanovení OZ (§ 53 ods. 1) a judikatúry napĺňa ustanovenie bodu 4.6 Zmluvy znaky neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve;
- ustanovenie bod 4 ods. 4.5 Zmluvy je v rozpore s § 53 ods. 4 OZ a teda zo zákona absolútne neplatné.

46. Ustanovenie 4.6 zmluvy je v rozpore s dobrými mravmi. V prípade Zmluvy ide o formulárovú zmluvu, ktorú pripravil žalovaný, pričom obsah Zmluvy nemohli žalobcovia nijako ovplyvniť. Ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy bolo žalovaným naformulované takým spôsobom, že mu umožňuje uplatniť pri zmene úrokovej sadzby žalobcov svojvoľu, a zmeniť tak zmluvne dojednanú úrokovú sadzbu:

- z ľubovoľného dôvodu, ktorý nebol v Zmluve dojednaný,
- bez akéhokoľvek limitu/obmedzenia a
- kedykoľvek.

47. Takáto formulácia značne znevýhodňuje žalobcov a znamená pre nich stav právnej neistoty.

48. Je evidentné, že žalovaný upravil ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy tak, že získal neprimerané výhody na úkor žalobcov ako slabšieho účastníka Zmluvy, pričom zneužil ich nevedomosť a neskúsenosť.

49. Žalovaný pritom nekonal v dobrej viere vzhľadom na skutočnosť, že ako jedna z najväčších finančných inštitúcií na Slovensku a teda v danej oblasti veľmi dobre skúsený subjekt, musel v čase prípravy a podpisu Zmluvy dobre vedieť o skutočnosti, že:

- žiadne pravidlá NBS, na ktoré v bode 4 4.5 Zmluvy odkazuje neexistujú a
- pojem „miera rizika klienta“, ktorý v tomto ustanovení Zmluvy použil na označenie podmienky oprávňujúcej ho na jednostrannú zmenu úrokovej sadzby nie je vysvetlený v Zmluve, v žiadnej jej prílohe ani dodatku a nie je definovaný ani zákonom a je neurčitý.

50. Žalobcovia majú za to, že obsah bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy je v rozpore s dobrými mravmi vzhľadom na to, že toto ustanovenie zakladá výraznú nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán, keďže:

- neprimerane zvýhodňuje žalovaného na úkor žalobcov ako slabšej zmluvnej strany, pričom toto zvýhodnenie umožňuje uplatnenie absolútnej svojvôle žalovaného pri zmene úrokovej sadzby, ktorá je v rozpore s princípom právnej istoty a

- predstavuje zneužitie situácie žalobcov ako neskúsenej a slabšej zmluvnej strany, čím sa priechi pravidlám slušnosti, poctivého konania a vo všeobecnosti základným hodnotám a zásadám, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané.

51. Na základe vyššie rozobraného a opísaného ustanovenia bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy došlo zo strany žalovaného k jednostrannému právnomu úkonu spočívajúcemu v jednostrannej zmene úrokovej sadzby žalobcov. Žalobcovia majú za to, že tento jednostranný právny úkon žalovaného je absolútne neplatný.

52. Jednostranná zmena úrokovej sadzby bola žalovaným vykonaná na základe ustanovenia bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy, ktoré je zo zákona absolútne neplatné z dôvodov uvedených vyššie.

53. Rozpor konania žalovaného s dobrými mravmi nespočíva len v ustanovení Zmluvy, na základe ktorého došlo k zmene sadzby žalobcov, a ktoré samotné je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobcovia poukazujú na to, že i samotný právny úkon jednostrannej zmeny úrokovej sadzby bol konaním v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný si bol pri vykonávaní zmeny úrokovej sadzby vedomý, že žalobcovia nepoznajú dôvody, ktoré oprávňujú žalovaného na zmenu úrokovej sadzby.

54. Zmena sadzby spočívala vo zvýšení/zvyšovaní úrokového rozpätia takým spôsobom, že výsledná výška ich úrokovej sadzby ostávala približne rovnaká, napriek znižujúcej sa hodnote pohyblivej zložky sadzby EURIBOR. Z uvedeného vyplýva dôvodné podozrenie, že žalovaný takýmto zvýšením/zvyšovaním pevnej (v zmysle Zmluvy nemennej) zložky úrokovej sadzby - úrokového rozpätia, umelo udržiaval výšku úrokovej sadzby na približne rovnakej/nemennej výške. Tým umelo zabraňoval znižovaniu celkovej výšky úrokovej sadzby, ku ktorému by prirodzene muselo dôjsť/ dochádzať v zmysle mechanizmu výpočtu výšky úrokovej sadzby dojednaného v Zmluve (bod 4 Zmluvy) v dôsledku objektívneho znižovania hodnoty pohyblivej zložky úrokovej sadzby EURIBOR. Hodnota EURIBOR totiž v období trvania úverového vzťahu klesala a to sa evidentne snažil žalovaný kompenzovať svojvoľnou zmenou úrokovej sadzby, a to konkrétne jej pevne dojednanej zložky - úrokového rozpätia. Takýmto konaním žalovaný zvyšoval svoj zisk na úkor žalobcov, ktorým spôsoboval ujmu na majetku a s tým spojené ďalšie ujmy.

55. Z uvedených skutočností je evidentné, že žalovaný si bol plne vedomý toho, že v zmysle bodu 4 ods. 4.5 Zmluvy je oprávnený meniť úrokovú sadzbu svojvoľne a podľa toho sa voči žalobcom i správaj.

56. Vyššie opísané svojvoľné a arogantné konanie žalovaného, je nepochybne v rozpore s uznávanými pravidlami slušnosti a poctivého konania a teda je konaním v rozpore s dobrými mravmi.

57. Z uvedeného vyplýva, že pri vykonávaní právneho úkonu žalovaného, spočívajúceho v jednostrannej zmene úrokovej sadzby:

- žalobca neoznámil žalobcom, kedy došlo k zmene sadzby, resp. kedy nastali okolnosti oprávňujúce žalovaného na jednostrannú zmenu úrokovej sadzby;

- žalovaný konal svojvoľne, pričom sa neoprávnenne snažil zvyšovať svoje zisky na úkor žalobcov došlo k zneužitiu postavenia silnejšej a skúsenejšej zmluvnej strany na úkor slabšej a menej skúsenej zmluvnej strany;

- žalovaný konal v rozpore so všeobecne uznávanými pravidlami slušnosti a poctivého konania a teda v rozpore s dobrými mravmi;

- v zmysle § 39 OZ je právny úkon žalovaného spočívajúci v jednostrannej zmene úrokovej sadzby neplatný.

58. V dôsledku právneho úkonu žalovaného, a síce jednostrannej zmeny úrokovej sadzby, vznikla žalobcom škoda. Táto škoda predstavuje náklady, ktoré vznikli žalobcom v príčinnej súvislosti s právnym

úkonom žalovaného, spočívajúcom v jednostrannej zmene úrokovej sadzby. Ide pritom o náklady, ktoré vynaložili žalobcovia za účelom ochrany svojich práv, t.j.:

- náklady na právnu pomoc;
 - náklady na komunikáciu s bankou, t.j. náklady vynaložené na poštovné a telefón v tejto súvislosti;
 - náklady na získanie vyjadrenia od žalovaného, že svoje záväzky zo Zmluvy si žalobcovia plnili žalobcovia riadne a včas, keďže vyhotovenie takéto vyjadrenia/potvrdenia je u žalovaného spoplatnené.
59. S ohľadom na evidentne preukázanú nedobromyseľnosť žalovaného pri jednostrannej zmene úrokovej sadzby žalobcov je žalovaný povinný v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 458 ods. 2 OZ vydať aj úžitky z bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na predmet bezdôvodného obohatenia, a síce peňažné prostriedky poskytnuté žalobcami žalovanému, sú týmto úžitkom nepochybne úroky z takto poskytnutých peňažných prostriedkov, a to v zmysle ustanovenia § 502 OBZ.

60. K prípustnosti určovacej žaloby poukázali žalobcovia, že existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení podľa § 80 písm. c) OSP je u určovacej žaloby nevyhnutnou podmienkou jej prípustnosti. Naliehavý právny záujem je vždy daný ak by bez súdom výslovného určenia, že právny vzťah alebo právo existuje či neexistuje, bolo buď ohrozené právo žalobcu alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým.

61. To znamená, že u žalobcu sa musí jednať buď o právny vzťah (právo) už existujúce alebo o takú procesnú, prípadne hmotnoprávnu situáciu, v ktorej by objektívne v už existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme (nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 20.6.1995, sp. zn. III. ÚS 17/95).

62. NS SR sa v uznesení sp. zn. Obo/23/2008 zo dňa 28.05.2009 vyjadril:

„...v prípade, keď už je možné žalovať požadované plnenie, môže byť naliehavý právny záujem na určení vtedy, ak sa určovacou žalobou vytvorí právny základ pre účastníkov konania a predíde sa tak prípadným žalobám o plnenie, alebo v prípade, že žaloba o plnenie nerieši a ani nemôže vyriešiť celý obsah a dopad právneho vzťahu alebo práva.“

63. Žalobcovia majú za to, že sú splnené všetky zákonné podmienky na pripustenie určovacej žaloby, keďže:

1. Žalobcovia sú v dôsledku úkonov žalovaného v stave právnej neistoty

Žalobcom nebol do dnešného dňa oznámený konkrétny dôvod, na základe ktorého žalovaný pristúpil zvýšeniu miery rizika a zvýšeniu úrokového rozpätia. Napriek žiadosti o vysvetlenie žalovaný všeobecnými vyjadreniami nikdy nekonkretizoval dôvod zmeny, vo svojich vyjadreniach si často protirečí, prípadne vyjadrenia nemajú žiadny racionálny základ. V kontexte uvedených skutočností, je zrejmé, že žalobcovia nadobudli presvedčenie o možnom nezákonnom postupe žalovaného, čím boli vytvorené základy stavu právnej neistoty žalobcov.

2. Je daný naliehavý právny záujem žalobcov (bez rozhodnutia súdu sú žalobcovia vystavení hrozbe ujmy a je ohrozené právo žalobcov)

64. V zásade možno vychádzať z toho, že naliehavosť právneho záujmu spočíva nielen na právnych, ale aj ekonomických či morálno-etických princípoch. Všetky tieto kategórie je nutné posudzovať samostatne a zároveň aj vo vzájomných súvislostiach pri zohľadnení individuálnych okolností skúmaného prípadu. Naliehavosť právneho záujmu je daná vždy ak existuje stav právnej neistoty, ktorého dôsledkom je hrozba ujmy. Nie je potrebné, aby k ujme došlo, postačuje iba hrozba jej vzniku. Právne postavenie žalobcov je ohrozené nielen existenciou ustanovenia bodu 4 ods. 4.5 zmluvy, ale aj úkonmi žalovaného, ktorými došlo k oznámeniu o zvýšení miery rizika žalobcov a zvýšeniu uplatňovanej úrokovej sadzby. Naliehavosť právneho záujmu žalobcov je založená nielen na právnych dôvodoch uvedených v tomto návrhu, ale aj ekonomických aspektoch. Napriek tomu, že žalobcovia sú v súčasnosti schopní splácať aj žalovaným požadovanú a tvrdenú oprávnenú zvýšenú úrokovú sadzbu z dôvodu (doposiaľ žalovaným bližšie nekonkretizovaného) zvýšenia miery rizika klienta, schopnosť splácať takúto sadzbu môže byť v budúcnosti ohrozená.

65. Morálna a etická rovina naliehavosti záujmu na autoritatívnom právnom určení vzťahov medzi účastníkmi je daná vyhodnotením žalobcov zo strany žalovaného ako klientov so zvýšenou mierou rizika napriek tomu, že žalovaný písomne potvrdil nedelikventnosť úverového vzťahu zo strany žalobcov. Z morálneho a etického hľadiska označenie žalobcov žalovaným za klientov, u ktorých je zvýšená miera rizika napriek dodržiavaniu zmluvných povinností, je naliehavým dôvodom na upustenie a odstránenie takéhoto nepravdivého označenia.

66. Pojem naliehavosti vo význame vo význame „času“ nemožno stotožňovať či zamieňať s pojmom naliehavosti vo význame „právneho záujmu“. Samozrejme, že časový význam naliehavosti je kategóriou, ktorá môže argumentačne pomôcť odôvodniť význam naliehavosti v právnom ponímaní. V prípade

určovacej žaloby sa však jedná iba o podporný dôkaz. Nie je možné teda konštatovať, že preukázanie naliehavosti právneho záujmu podľa § 80 písm. c) OSP je výlučne závislé od skúmania času/momentu, kedy sa účastník sporu dostal do stavu právnej neistoty k momentu uplatnenia práva súdnou cestou. Práve opak býva zväčša pravdou. Určovacia žaloba je podaná až s odstupom času, kedy sa subjekt domáhajúci odstránenia právnej neistoty neúspešne mimosúdne pokúsil o odstránenie tohto stavu a až na základe následného preskúmania všetkých možností o vysporiadanie vzťahov je vyvodený záver o nevyhnutnosti uplatnenia ochrany práv súdnou cestou. Nie je taktiež vylúčené, že žalobcovia z objektívnych dôvodov nie sú spôsobilí podať žalobu bez zbytočného odkladu po tom ako nadobudli pocit právnej neistoty. Skúmanie naliehavosti s akcentom na čas/včasnosť podania návrhu by tak diskvalifikovalo napríklad tých žalobcov, ktorí si nemôžu dovoliť súdny spor z finančných dôvodov riešiť v krátkom časovom horizonte od kedy boli poškodení na svojich právach alebo sa dozvedeli o hrozbe ujmy z existujúceho právneho vzťahu. Napokon ani OSP neustanovuje žiadnu lehotu do kedy je potrebné podať určovaciu žalobu, tak aby bola splnená podmienka naliehavosti.

67. Postupom žalovaného je ohrozené právo žalobcov zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalovaným bez porušenia záväzku na riadne a včasné splácanie z dôvodu nelimitovanej možnosti jednostranného zvyšovania úrokovej sadzby. Žalobcovia z dôvodu aplikácie napádaného zmluvného ustanovenia sú eventuálne ohrození nesplnením ich záväzkov, vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, či exekúcií ich majetku.

3. Rozhodnutím súdu sa vytvorí pevný základ v právnych vzťahoch medzi účastníkmi, t.j. predíde sa zbytočnému rozmnožovaniu ďalších sporov.

68. Podanie žaloby o plnenie by v predmetnej záležitosti neodstránilo stav právnej neistoty. Napriek tomu, že by súd pri eventuálnej žalobe o plnenie ako prejudiciálnu otázku musel skúmať platnosť úkonu žalovaného spočívajúceho v jednostrannom zvýšení úrokového rozpätia, predmetom rozhodnutia by nebolo odstránenie neistoty účastníkov sporu, ktorá je v predmetnej veci rozhodujúca).

69. Žalobcovia práve požiadavkou na autoritatívne určenie platnosti či neplatnosti majú záujem na odstránení možných budúcich sporov, ktoré by bez mohli existencie súdneho rozhodnutia vznikáť v dôsledku existencie zmluvne ničím neobmedzenej jednostrannej zmeny výšky úrokov žalovaným.

70. Inak povedané, žalobou o plnenie by boli vysporiadané výlučne minulé/predchádzajúce nároky žalobcov bez toho, aby boli komplexne vysporiadané/ustálené právne vzťahy medzi účastníkmi aj prípadné budúce spory, majúce spoločný základ v možnostiach jednostrannej úpravy zmluvných pomerov žalovaným.

71. Je možné konštatovať, že eventuálna žaloba o plnenie by nevyriešila a ani nemohla vyriešiť celý obsah a dopad právneho vzťahu alebo práva.

72. Na základe uvedeného je zrejmé, že žalobcom nemožno túto žalobu o určenie neplatnosti napádaných právnych úkonov odmietnuť.

73. Zároveň je nutné podotknúť, že v prípade ak by žalovaný navrhoval zamietnuť určovaciu žalobu z dôvodu možnosti uplatnenia nárokov žalobcov prostredníctvom žaloby o plnenie, bolo by nutné interpretovať takýto návrh ako zjavne nelogický a neopodstatnený, keďže do toho času žalobcovia voči žalovanému neuplatnili žiaden nárok na plnenie.

74. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 24.03.2014, doručeným súdu dňa 26.03.2014 (č.l. 74), v ktorom poprel dôvodnosť žalobcami uplatneného nároku v celom rozsahu. Žalovaný považuje tvrdenia žalobcov o neplatnosti ust. čl. 4. ods. 4.5. Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/589/05, uzatvorenej dňa 29.09.2005 medzi žalobcami a žalovaným, ako aj ostatné tvrdenia žalobcov, za nedôvodné a účelové.

75. Žalovaný zároveň vo svojom vyjadrení k žalobe vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu v zmysle ust. § 106 O.s.p., nakoľko podľa jeho názoru na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu nie je daná právomoc všeobecných súdov.

76. Súd o námietke nedostatku právomoci súdu rozhodol uznesením sp. zn. 4C/296/2013-98 zo dňa 28.04.2014, v spojení s opravným uznesením č.k. 4C 296/2013-196 zo dňa 04.05.2016, tak, že konanie zastavil.

77. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zo dňa 28.04.2014 o zastavení konania podali žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie, o ktorom rozhodol súd prvej inštancie procesným postupom pri aplikácii § 374 ods. 4 O.s.p. uznesením č.k. 4C/296/2013-96 zo dňa 09.07.2015 tak, že námietku nedostatku právomoci súdu zamietol.

78. O odvolaní žalovaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 09.07.2015 rozhodol odvolací súd uznesením sp. zn. 8Co/285/2016-200 zo dňa 26.10.2016 tak, že uznesenie okresného súdu č.k. 4C/296/2013-161 zo dňa 09.07.2015, v spojení s opravným uznesením č.k. 4C 296/2013-196 zo dňa 04.05.2016, potvrdil.

79. Súd uznesením sp. zn. 4C/296/2013-213 zo dňa 10.11.2017 konanie zastavil v časti uplatnených nárokov uvedených v odsekoch I., II., a V. petitu, ktorými sa žalobcovia domáhali, aby súd určil, že

- I. - ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.06.2006 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovaným, je neplatné,
- II. - jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany žalovaného z úrokovej sadzby vo výške zodpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 1,43% ročne na úrokovú sadzbu vo výške zodpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 4,27% ročne, na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovaným, je neplatné,
- V. - na strane žalovaného došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcov titulom peňažných prostriedkov vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi sumou splátok, ktoré zaplatili žalobcovia žalovanému v dôsledku právneho úkonu žalovaného, spočívajúceho v jednostrannej zmene úrokovej sadzby žalobcov, oproti vzájomnej dohode žalovaného a žalobcov v zmluve o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 a sumou splátok v tej výške, v akej ich mali žalobcovia zaplatiť žalovanému pri uplatňovaní úrokovej sadzby riadne dohodnutej medzi žalobcami a žalovaným v zmluve o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006, podľa § 159 Civilného sporového poriadku (CSP), v zmysle ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr, v spojitosti s § 161 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví, keďže v konaní sp. zn. 13C/54/2016 sa žalobcovia domáhali o.i. vydania bezdôvodného obohatenia a to na tom skutkovom základe, že ustanovenie bodu 4 ods. 4.5 zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.06.2006 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovaným je neplatné a súčasne na tom skutkovom základe, že neplatné sú i jednostranné úkony žalovaného, ktorými opakovane realizoval zmenu úrokovej sadzby, medzi ktorými úkonmi je i jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany žalovaného z úrokovej sadzby vo výške zodpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 1,43% ročne na úrokovú sadzbu vo výške zodpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 4,27% ročne, na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 uzatvorenej medzi žalobcami a žalovaným, ktoré zvýšenie bolo vykonané s účinnosťou od 24.06.2013. V dôsledku neplatného zmluvného dojednaní a neplatných právnych úkonov sa žalovaný na úkor žalobcov mal bezdôvodne obohatiť, pričom bezdôvodné obohatenie žiadali žalobcovia vydať žalobou. V danom prípade sa jednalo o žalobu na plnenie.

80. V konaní sp. zn. 4C/296/2013 si žalobcovia uplatnili nároky špecifikované v odsekoch I., II., V. žalobného návrhu. V danom prípade sa jedná o žalobu na určenie.

81. Žaloba na plnenie zásadne tvorí prekážku litispedencie pre určovaciu žalobu (kladnú i zápornú), ak sa týka toho istého subjektívneho práva, resp. právneho vzťahu.

82. Predpokladom stanovenia povinnosti podľa § 137 a) CSP je primárne určenie existencie alebo neexistencie práva, resp. právneho vzťahu, od ktorého sa splnenie povinnosti odvíja. Právoplatným rozhodnutím súdu o povinnosti plniť je riešená aj prejudiciálna otázka existencie, či neexistencie práva, či právneho vzťahu, z ktorého povinnosť vzišla, a to bez ohľadu na skutočnosť, že toto posúdenie nebude obsiahnuté vo výroku rozhodnutia. Žaloba na plnenie v zásade konzumuje žalobu určovaciu.

83. Súd dospel k záveru, že žaloba žalobcov o plnenie (o vydanie bezdôvodného obohatenia), ktorá je predmetom konania sp. zn. 13C/54/2016, tvorí prekážku litispedencie pre žalobu o určenie, ktorá je predmetom konania sp.zn. 4C/296/2013 v časti výrokov I., II., V. žaloby.

84. Súd ďalším uznesením zo dňa 07.08.2018 sp. zn. 4C/296/2013-255 v časti uplatneného nároku v odsekoch III., IV., a VIII. petitu žalobu odmietol, nakoľko žaloba obsahovala nedostatočné skutkové odôvodnenie uplatňovaného nároku, z ktorého dôvodu súd predtým uznesením č.k. 4C/296/2013-245 zo dňa 16.05.2018 vyzval žalobcov na odstránenie väd žaloby.

85. Uznesenie bolo právnomu zástupcovi žalobcov doručené fikciou dňa 18.06.2018 (č.l. 250 rub). Žalobcovia na výzvu súdu uskutočnenú uznesením č.k. 4C/296/2013-245 zo dňa 16.05.2018

nereagovali a teda vytýkané vady žaloby neodstránili. Keďže mal súd za to, že žaloba žalobcov v časti odsekov III., IV. a VIII. petitu naďalej nespĺňa podstatné náležitosti žaloby a jednalo sa o také nedostatky podania, pre ktoré nebolo možné v konaní v tejto časti pokračovať, súd preto pri konštatovaní splnenia podmienok na odmietnutie podania v zmysle ustanovenia § 129 ods. 3 CSP rozhodol o odmietnutí podania - žaloby, a to v časti výrokov III., IV., VIII.

86. Predmetom konania tak ostal uplatnený nárok v zmysle výrokov VI. a VII. petitu žaloby.

87. Následne nadbytočne vzali žalobcovia 1/ a 2/ svojím podaním zo dňa 17.09.2018 (č.l. 260) žalobu späť v časti výrokov III., IV. a VIII. s tým, že na zvyšku žaloby trvajú, na ktoré podanie ale súd neprihliadol vzhľadom na odmietnutie žaloby v tejto časti vyššie oboznámeným uznesením sp. zn. 4C/296/2013-255 zo dňa 07.08.2018.

88. Žalobca k žalobe pripojil nasledovné listinné dôkazy, z ktorých súd zistil:

89. Predmetom Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 (č.l. 32) uzatvorenej dňa 23.06.2006 (dátum uzatvorenia zmluvy je na predloženej zmluve nečitateľný, na pojednávaní predložili žalobcovia prostredníctvom právneho zástupu už čitateľnú fotokópiu zmluvy, z ktorej súd zistil, že zmluva bola uzatvorená dňa 23.06.2006) medzi žalovaným pod pôvodným obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s. ako veriteľom a žalobcami - klientmi ako dlžníkmi, bolo v zmysle bodu 2.1. poskytnutie klientovi úveru do výšky 1.250.000,- Sk. Po splnení odkladacích podmienok podľa bodu 2.4. tejto zmluvy sa tento úver mal zmeniť na úver hypotekárny, pričom do splnenia odkladacích podmienok sa poskytnutý úver nepovažuje za hypotekárny úver.

90. Podľa bodu 4.1. zmluvy sa klient zaviazal z poskytnutých peňažných prostriedkov platiť banke úroky vo výške aktuálnej úrokovej sadzby stanovenej podľa ustanovení úverovej zmluvy.

91. Podľa bodu 4.4.1. zmluvy fixná úroková sadzba je 5,83 % p.a.

92. Podľa bodu 4.5. zmluvy banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu podľa bodu 4.4. úverovej zmluvy v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase podpisu úverovej zmluvy v porovnaní so skutočnosťami platnými v čase vykonávanej zmeny. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť bez dodatkov k úverovej zmluvy.

93. Podľa bodu 14.4. úverovej zmluvy klient vyhlásil, že prijíma návrh tejto rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli v súvislosti s úverovou zmluvou, je príslušný prejednať a rozhodnúť s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk (ďalej len „rozhodcovský súd“). Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že rozsudok rozhodcovského súdu bude záväzný pre zmluvné strany, že v stanovených lehotách splnia všetky povinnosti uložené v rozhodcovskom rozsudku, ktorý nie je možné zrušiť z dôvodov ako pri obnove konania podľa osobitného zákona. Ak klient označí toto políčko ? platí, že neprijíma vyššie uvedený návrh rozhodcovskej zmluvy s tým, že vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli v súvislosti s úverovou zmluvou, je príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd.

94. K Zmluve o poskytnutí úveru č. 99/218/016 boli uzatvorené tri dodatky:

95. Dodatkom č. 1 zo dňa 23.06.2006 (č.l. 90) sa zmluvné strany v rámci prebiehajúcej mimoriadnej akcie pre klientov dohodli, že počas obdobia so začiatkom odo dňa podpisu úverovej zmluvy do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu zmeny úročenia, resp. rozhodujúcemu dňu (podľa definície v úverovej zmluve) bude platiť úroková sadzba uvedená v bode 4.4 úverovej zmluvy znížená o 1,12 %.

96. Dodatkom č. 2 uzatvoreným dňa 31.07.2006 sa zmluvné strany dohodli, že bod 2.1 zmluvy sa nahrádza novým znením, ktoré bude nasledovné: banka poskytne klientovi úver do výšky 1.120.000,- Sk. Po splnení odkladacích podmienok podľa bodu 2.4 tejto zmluvy sa tento úver zmení na hypotekárny úver. Do splnenia odkladacích podmienok sa poskytnutý úver nepovažuje za hypotekárny úver. V zmysle bodu 2.2 úverovej zmluvy účelom čerpania úveru klientom je kúpa nehnuteľností špecifikovaných v zmluve.

97. Dodatkom č. 3 k zmluve uzatvoreným dňa 18.01.2012 sa zmluvné strany dohodli o zmene bodu č. 10.1.2.1 a doplnení o nový bod č. 10.1.4, týkajúci sa špecifikácie nehnuteľného majetku v Zmluve o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok č. 99/218/06 a o podmienkach uvoľnenia záložného práva vyplývajúceho z existujúcej záložnej zmluvy č. 99/218/06.

98. Splnomocnený zástupca žalobcov sa vyjadril podaním zo dňa 08.07.2019 (č.l. 277, 280 v reakcii na uznesenie súdu sp. zn. 4C/296/2013-267 zo dňa 05.02.2019 - výzvu na odstránenie vady žaloby jednoznačným skutkovým vymedzením a odôvodnením žaloby v súvislosti s uplatnenými nárokmi na určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy zo dňa 23.06.2006 a na uloženie povinnosti žalovanému uplatňovať úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006.

99. Vo vzťahu k žalobnému návrhu, aby súd uložil žalovanému povinnosť voči žalobcom uplatňovať úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania Zmluvy o poskytnutí úveru zo dňa 23.06.2006 žalobcovia poukázali na obsah žaloby, v ktorej uvádzajú, že žalovaný odo dňa 24.06.2013 uplatňuje voči žalobcom, resp. úročí úver úrokovou sadzbou nezodpovedajúcou obsahu Zmluvy, podľa ktorej po uplynutí počiatkovej fixácie úrokovvej sadzby sa má uplatňovať revizibilná úroková sadzba v zmysle bodu 4 ods. 4.4.1.1. Zmluvy, ktorá je súčtom sadzby BRIBOR (teraz EURIBOR) a úrokového rozpätia. V zmysle bodu 4 ods. 4.4.1.2. Zmluvy sa hodnota BRIBOR (teraz EURIBOR) pravidelne prehodnocuje v rozhodujúci deň v hodnote BRIBOR (EURIBOR) platného dva pracovné dni pred rozhodujúcim dňom. V zmysle bodu 4 ods. 4.4.1.6. Zmluvy si žalobcovia a žalovaný dojednali úrokové rozpätie vo výške 1,43 % p.a. Žiadne ustanovenie Zmluvy nehovorí o možnosti zmeny výšky, resp. prehodnocovaní úrokového rozpätia. Napriek tomu žalovaný úročí úver žalobcov poskytnutý na základe Zmluvy zmenenou úrokovou sadzbou, kedy jednostranne a celkom svojvoľne opakovane mení výšku úrokového rozpätia (napr. na výšku 4,27 % p.a., čo bolo preukázané prílohami k žalobe).

100. Uvedeným postupom žalovaný neoprávnene zasahuje do práv žalobcov, ktorý však žalovaným takto predpísané splátky v neoprávnene navýšenej výške platia v plnej výške, keďže sa obávajú sankcionovania zo strany žalovaného a súčasne sami nie sú odborné spôsobilí presne vypočítať výšku splátok, ktoré skutočne majú platiť, aplikujúc na ich výpočet revizibilnú úrokovú sadzbu dohodnutú podľa vyššie uvedených ustanovení Zmluvy (teda príslušná hodnota EURIBOR+ úrokové rozpätie 1,43% p.a.).

101. S ohľadom na vyššie uvedené žalobcovia navrhujú, aby súd uložil žalovanému povinnosť voči žalobcom uplatňovať úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006.

102. Pokiaľ ide o Rozhodcovskú zmluvu, resp. rozhodcovskú doložku obsiahnutú v bode 14 ods. 14.4 Zmluvy (ďalej len „Doložka“), žalobcovia poukazujú, že Doložka je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. Je obsahom štandardnej zmluvy žalovaného, pričom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa. Doložka bola uzatvorená v čase, kedy ešte Občiansky zákonník nepoznal vyňatie individuálne dojednaných zmluvných podmienok spod režimu ochrany pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto pre absolútnu neplatnosť Doložky postačuje, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcov (spotrebiteľov).

103. Napriek tomu žalobcovia uvádzajú, že Doložka nikdy nebola medzi stranami individuálne dojednaná, nemohli meniť jej obsah, neboli nikdy upozornení na to, že takáto Doložka je vôbec inkorporovaná žalovaným do spleti záverečných ustanovení, kde sa takáto významná, v podstate samostatná zmluva, obvykle nenachádza, resp. nemá nachádzať. Vzhľadom na uvedené logicky neboli žalobcovia nikdy informovaní o tom, o aký rozhodcovský súd by malo ísť (takýto názov nemal v čase uzavretia Zmluvy žiaden rozhodcovský súd na území SR), neboli oboznámení s rokovacím poriadkom resp. pravidlami a podmienkami konania pred takýmto rozhodcovským súdom. Žalovaný sa snažil dosiahnuť uzavretie Doložky úskokom, maximálne neštandardnou formuláciou, spočívajúcou v predformulovaní súhlasu žalobcov a jej ukrytím do spleti záverečných ustanovení tak, aby žalobcovia podpísali Zmluvu bez toho, aby si Doložku vôbec všimli. V kontexte vyššie uvedených skutočností majú žalobcovia tiež za to, že v danom prípade nebola vôbec daná vôľa žalobcov na uzavretí Doložky a zo strany žalovaného boli uvedení do omylu.

104. S ohľadom na uvedené žalobcovia menia svoj žalobný návrh vo vzťahu k doložke tak, že navrhujú, aby súd určil, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 14 ods. 14.4 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve a je absolútne neplatná.

105. Žalovaný sa vyjadril k podaniu žalobcov zo dňa 12.07.2019 podaním zo dňa 11.11.2019 (č.l. 325). K uplatnenému nároku žalobcov, aby súd určil, že rozhodcovská zmluva obsiahnutá v bode 14.4 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou

v spotrebiteľskej zmluve a absolútne neplatnou, žalovaný tvrdil, že po zrušení Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie je požadované určenie nadbytočné.

106. V čl. 14 ods. 4 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 ponúkol žalobcom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v súlade s § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, teda žalovaný si plnil svoju zákonnú povinnosť. Žalobcovia tento návrh prijali, pretože dotknuté políčko v rozhodcovskej zmluve neoznačili, čím platne uzavreli rozhodcovskú zmluvu vo forme doložky k úverovej zmluve.

107. Na prejednanie eventuálnych vzájomných sporov zo Zmluvy o úvere zmluvné strany založili rozhodovaciu právomoc Rozhodcovského súdu v Bratislave, zriadeného Asociáciou bánk - v čase podania žaloby bol týmto súdom Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie zriadený podľa § 90 ods. 1 zákona č. 492/2009 Z.z. S účinnosťou od 01.01.2019 bola uvedená zákonná povinnosť banky nahradená povinnosťou poučiť klientov banky o možnostiach alternatívneho riešenia sporov a Stály Rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie bol preto s účinnosťou od 01.01.2019 zrušený. Vzhľadom na túto skutočnosť sa uzavretá rozhodcovská doložka stala obsolentnou a žalobcovia, ani žalovaní jej znením od 01.01.2019 nie sú viazaní. Z uvedeného dôvodu neexistuje žiaden relevantný dôvod, ani právny záujem na požadovanom určení právnej skutočnosti.

108. Súd mal uvedené tvrdenie žalovaného o zrušení Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie preukázané z dôkazu predloženého žalovaným - Výpisu z Obchodného vestníka č. 1/2019 zo dňa 02.01.2019 (č.l. 324).

109. Žalovaný ďalej vo svojom podaní zo dňa 11.11.2019 tvrdil, že napadnuté ustanovenie navyše nebolo neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani pred 1.1.2019. Jazykovým výkladom textu rozhodcovskej zmluvy možno dospieť k jednoznačnému záveru, že žalobcovia mali možnosť rozhodcovskú doložku odmietnuť. Prejavom ich slobodnej vôle mohli založiť právomoc rozhodcovského súdu alebo určiť, že všetky spory z úverovej zmluvy medzi nimi a bankou prejedná a rozhodne všeobecný súd. Je nesporné, že žalobcovia svojím rozhodnutím - súhlasom s uzavretím rozhodcovskej doložky - ovplyvnili budúce riešenie eventuálnych sporov vzniknutých medzi kontrahentmi v súvislosti so zmluvou o úvere.

110. Alternatívne riešenie sporu pred rozhodcovským súdom predstavovalo podmienku dojednanú individuálne. Podmienka by nebola individuálne dojednaná, ak by spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky formulovanej v úverovej zmluve. Individuálnosť vyjednaní podmienky nemožno vnímať reštriktívne, iba ako jednostranné presadenie vôle spotrebiteľa o jej (ne)inkorporovaní do textu zmluvy. Naopak, v kontexte formulárových zmlúv ide o spôsobilosť účastníkov svojím vlastným rozhodnutím ovplyvniť, či určité ustanovenie zmluvy, povinne a štandardne používané bankovými subjektmi v tomto type zmlúv ex lege, bude pre tohto účastníka ďalej záväzné alebo nie.

111. Žalobcovia boli uzrozumení s tým, že prípadné spory medzi nimi a bankou budú predložené na rozhodnutie rozhodcovskému súdu iba za predpokladu, že sami túto možnosť nevyužijú zaškrtnutím príslušného políčka v zmluve. Či sa spor prejedná v rozhodcovskom konaní, bolo v plnej dispozícii žalobcov, ktorí mali reálnu možnosť sa slobodne rozhodnúť, či ponúknuť alternatívu rozhodcovského konania príjmu. Na neprijatie uvedenej alternatívy pritom postačovalo označenie príslušného políčka pred podpisom zmluvy, ktoré bolo možné urobiť priamo v pobočke, bez potreby zmien alebo úprav predloženej úverovej dokumentácie.

Žalovaný nepodmieňoval poskytnutie úveru uzavretím rozhodcovskej doložky k zmluve o úvere. Prípadné neakceptovanie rozhodcovskej doložky klientom žalovaný nesankcionuje odopretím poskytnutia úveru. Žalovaný je ex lege povinný ponúkať svojim klientom uzavretie rozhodcovskej zmluvy (§ 93b ods. 1 ZoB). Rozhodnutie o jej prijatí alebo neprijatí spočíva výlučne na klientovi.

112. Navyše, žalobcovia v úverovej zmluve zhodne vyhlásili, že si ju prečítali, že táto zmluva vyjadruje ich slobodnú vôľu a nie sú im známe okolnosti, ktoré by ju robili neplatnou. Túto skutočnosť potvrdili svojimi podpismi na zmluve (čl. 14 ods. 14.7 zmluvy o úvere).

113. Rozhodcovská doložka v totožnom znení bola pritom predmetom posúdenia najvyššími súdnymi autoritami, ktoré ju na základe prezentovaných argumentov za neprijateľnú zmluvnú podmienku nepovažovali.

114. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 3 Cdo 80/2017 dospel k záveru, že sporná rozhodcovská doložka nemá znaky neprijateľnej podmienky, nevyvoláva nerovnováhu medzi účastníkmi konania, nie je spôsobilá viesť k značnej procesnej nevýhode jednej z procesných strán a žalobcovi (teda spotrebiteľovi) bola daná možnosť výberu právomoci. Pokiaľ žalobca možnosť výberu nevyužil, vyslovil súhlas s právomocou a návrh rozhodcovskej zmluvy prijal. Uvedené rozhodnutie dovolacieho súdu bolo

napadnuté ústavnou sťažnosťou, ktorej ústavný súd nevyhovел (nález zo dňa 11.6.2019 č.k. III. ÚS 438/2018-41) a závery NS SR považoval za správne.

115. Tieto právne názory zároveň osvedčil aj Krajský súd v Žiline v inej veci, keď vo svojom uznesení zo dňa 24.7.2019 č. k. 5Co/27/2019-223 zhodne s NS SR uviedol, že napadnutá rozhodcovská doložka nenapĺňa znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 OZ.

116. K nároku žalobcov na uloženie povinnosti žalovanému uplatňovať voči žalobcom úrokové rozpätie vo výške 1,43 % p.a. počas trvania úverovej zmluvy žalovaný uviedol, že považuje uplatnený nárok za nedôvodný. Súd poukazuje, že žalovaný uviedol v tomto smere rozsiahlu argumentáciu, ktorú však súd neoboznamuje, vzhľadom na ďalej vyslovený záver súdu k tomuto žalobcami uplatnenému nároku.

117. Žalovaný navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

118. Na pojednávaní konanom dňa 26.02.2020, vykonanom v neprítomnosti sporových strán, na pojednávaní riadne zastúpených právnyimi zástupcami, zotrvali žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu na žalobou uplatnenom nároku v celom rozsahu.

119. Právny zástupca žalobcov poukázal na postup žalovaného, ktorý neoprávnene úročil úver žalobcov zmenenou úrokovou sadzbou, jednostranne a svojvoľne opakovane menil výšku úrokového rozpätia. Žalovaný neoprávnene týmto konaním zasahoval do práv žalobcov, ktorí však žalovanému takto neoprávnene navýšené splátky platili v plnej výške, keďže sa obávali sankcionovania zo strany žalovaného a súčasne neboli sami odborne spôsobilí presne vypočítať výšku splátok, ktoré skutočne majú platiť, aplikujúc na jej výpočet revizibilnú úrokovú sadzbu dohodnutú podľa vyššie uvedených ustanovení zmluvy, teda príslušná hodnota EURIBOR plus úrokové rozpätie 1,43 % ročne. V súvislosti s tým žalobcovia navrhujú, aby súd uložil žalovanému povinnosť voči žalobcom uplatňovať úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.06.2006.

120. Žalobcovia navrhujú, aby súd určil, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 14 ods. 14.4 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.06.2006 je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve a je absolútne neplatná, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa.

121. Žalobcovia sa domáhajú určenia neprijateľnosti rozhodcovskej doložky ako podmienky v spotrebiteľskej zmluve a jej neplatnosti v súvislosti s primeraným finančným zadost'uchinením. V súvislosti s tým žalobcovia podali v tejto predmetnej veci aj žalobu na plnenie.

122. Ani po zrušení Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie nie je požadované určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky nadbytočné, pretože v inom konaní sa žalobcovia domáhajú voči žalovanému primeraného finančného zadost'uchinenia, rozhodnutie, o ktorom nároku je závislé aj od rozhodnutia v tomto konaní týkajúceho sa platnosti rozhodcovskej doložky.

123. Právny zástupca žalovaného uviedol k zmene miery rizika žalobcov 1/ a 2/ ako klientov žalovaného, že medzi jeden z prostriedkov posudzovania rizík klienta, avšak nie medzi výlučné prostriedky, patrí tzv. behaviorálny scoring. Ide o automatizovaný algoritmickeý mechanizmus, ktorého výsledkom je odhad pravdepodobnosti zlyhania klienta pri splácaní záväzku a ktorý zohľadňuje predovšetkým informácie a vstupy týkajúce sa správania klienta, ako sú napr. platobná disciplína, počet dní omeškania, počet upomienkových listov, dĺžka vzťahu k banke, priemerne využitie schválených limitov, priemerná výška depozitov za určité obdobie a pod. Podstatou behaviorálneho scoringového modelu sú predovšetkým štatistické údaje zamerané na individuálne správanie sa klienta, ale aj údaje týkajúce sa všeobecných ekonomických ukazovateľov, ktoré majú tendenciu ovplyvniť možné správanie sa klienta.

124. Banka, ktorá poskytuje úver, je spôsobilá a kompetentná definovať konkrétne spôsoby, ktorým bude kontrolovať kapitálovú primeranosť a meranie miery rizika klientov. V súlade s týmito skutočnosťami postupuje pri tvorbe vlastného scoringového modelu aj žalovaný, ktorý na pravidelné monitorovanie portfólia úverov zabezpečených nehnuteľnosťou a sledovaním miery rizika aplikuje predovšetkým behaviorálny scoring. Miera rizika klienta sa teda posudzuje na základe objektívnych skutočností, ktoré sa zisťujú a porovnávajú počas celej doby trvania zmluvného vzťahu medzi bankou a klientom. Primárnym cieľom je tak predchádzanie rizika potenciálneho nesplnenia zmluvných záväzkov zo strany klientov.

125. Ide o interný postup banky v rámci tohto posudzovania behaviorálneho scoringu, ktorý je bankovým tajomstvom.

126. Právny zástupca žalobcov uviedol, že postup žalovaného a jeho správania v súvislosti so zmenou úrokovej sadzby bolo netransparentné a zavádzajúce. Žalovaný sa pri vysvetľovaní dôvodov a kritérií na zvýšenie úrokovej sadzby odvoláva na tzv. behaviorálny scoring, že ide o interné postupy, smernice a metódy vyhodnocovania bonity klienta, pričom podľa zmluvy mal použiť pravidlá Národnej banky Slovenska, ktoré ani neboli vydané. Žalovaný vo svojich listoch adresovaných žalobcom neuviedol nikdy ani jeden konkrétny dôvod, ktorým by podporil svoj záver o zvyšovaní miery rizika žalobcov. Zo strany žalovaného došlo k opätovnej, neopodstatnenej, protizákonnej a v rozpore so zmluvnými ustanoveniami jednostranne vykonanej zmene výšky úrokového rozpätia vo viacerých prípadoch. Žalobcovia sa proti takémuto jednostrannému a neopodstatnenému zvýšeniu úrokovej miery bránili zaslaním reklamácií.

127. Súd na pojednávaní rozhodol uznesením o pripustení zmeny žaloby v znení navrhnutom právnym zástupcom žalobcov v podaní zo dňa 08.07.2019.

128. Pripustená zmena žaloby sa týka odseku VI. petitu žaloby, ktorým sa žalobcovia pôvodne domáhali, aby súd určil, že rozhodcovská zmluva zo dňa 23.06.2006 uzatvorená medzi žalobcami a žalovaným je absolútne neplatná; zmenenou žalobou sa žalobcovia domáhajú, aby súd určil, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 14 ods. 14.4 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve a je absolútne neplatná.

129. Žalovaný sa k prednesu a vyjadreniam právneho zástupcu žalobcov na pojednávaní konanom dňa 26.02.2020 vyjadril podaním zo dňa 20.05.2020 (č.l. 389).

130. K spôsobu uplatňovania behaviorálneho skóringu uviedol, že pokiaľ sa žalobcovia domáhajú preskúmania úkonov žalovaného vykonávaných v roku 2013 na základe zmluvy uzavretej v roku 2006 na obdobie 25 rokov (teda do roku 2031), za takýchto podmienok bolo možné zmluvu formulovať len s ohľadom na generálne pravidlá obchodovania na bankovom trhu, konkrétne:

a) generálnu povinnosť obozretného obchodovania banky na základe § 27 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoB“) v znení účinnom v čase podpisu zmluvy a b) so zohľadnením oprávnení NBS ako orgánu riadenia a dohľadu, ktorý je oprávnený od banky vyžadovať plnenie stanovených kritérií (a to aj pri vyhodnocovaní rizík bankových klientov).

131. V nadväznosti na povinnosti v zmysle § 27 ods. 1 ZoB bol žalovaný povinný zmluvu formulovať tak, aby mohol upravovať úrokové podmienky podľa aktuálneho rizika klienta, keďže klienti sa rozhodli pre výhodnejšie určenie fixnej úrokovej sadzby len na obdobie 5 rokov. Pri formulácii zmluvy musel zohľadniť aj to, že kedykoľvek v budúcnosti mu NBS ako orgán dohľadu môže uložiť povinnosť uplatniť konkrétne pravidlá pri hodnotení rizík klienta.

132. Predpisom upravujúcim riadenie rizík je popri ZoB aj opatrenie Národnej banky Slovenska z 31. augusta 2010 č. 13/2010 o ďalších druhoch rizík, o podrobnostiach o systéme riadenia rizík banky a pobočky zahraničnej banky, ktorým sa ustanovuje, čo sa rozumie náhlou a neočakávanou zmenou úrokových mier na trhu. Okrem toho upravuje riadenie kreditného rizika aj opatrenie Národnej banky Slovenska z 13. marca 2007 č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi. Toto opatrenie stanovuje veľmi prísne štandardy pre banky, ktoré na výpočet kapitálovej požiadavky pre kreditné riziko používajú prístup interných ratingov. Oba predpisy zo strany NBS pritom boli prijaté až po uzavretí zmluvy; ich zmenu alebo prijatie ďalších predpisov aplikovateľných na zmluvu o úvere nemožno pro futuro vylúčiť.

133. Aj keď je v súčasnosti citované ustanovenie ZoB mierne modifikované, žalovaný je stále povinný vykonávať obchody spôsobom, ktorý zohľadňuje a minimalizuje riziká. Pri tom sa výslovne predpokladá, že vo vzťahu k svojim klientom bude žalovaný objektívne posudzovať mieru ich rizika. V rámci internej politiky bankových inštitúcií existujú rôzne metódy zisťovania miery rizika klienta, a to na začiatku záväzkovo-právneho vzťahu, ako aj počas jeho trvania (ide o tzv. internú ratingovú metódu). Medzi jeden z prostriedkov posudzovania rizík klienta patrí tzv. behaviorálny skóring, na ktorý odkazuje list zo dňa 29.5.2013, predložený žalobcami.

134. Behaviorálny skóring je automatizovaný algoritmický mechanizmus, ktorého výsledkom je odhad pravdepodobnosti zlyhania klienta pri splácaní záväzku a ktorý zohľadňuje predovšetkým informácie a vstupy týkajúce sa správania klienta (platobná disciplína, počet dní omeškania, počet upomienkových

listov, dĺžka vzťahu v banke, priemerné využitie schválených limitov, priemerná výška depozít za určité obdobie a pod.). Podstatou behaviorálneho skóringového modelu sú predovšetkým štatistické údaje zamerané na individuálne správanie sa klienta, ale aj údaje týkajúce sa všeobecných ekonomických ukazovateľov, ktoré majú tendenciu ovplyvniť možné správanie sa klienta.

135. Záonné ustanovenia ani podzáonné predpisy podrobne neupravujú fungovanie skóringových modelov, ale ponechávajú bankovým subjektom značnú mieru slobodného uváženia, ktoré parametre (vstupné či výstupné) budú používané konkrétnym subjektom. Banka, ktorá poskytuje úver, je tak spôsobilá a kompetentná definovať konkrétny spôsob, ktorým bude kontrolovať kapitálovú primeranosť a meranie miery rizika klientov.

136. Miera rizika klienta sa posudzuje na základe objektívnych skutočností, ktoré sa zisťujú a porovnávajú počas celej doby trvania zmluvného vzťahu medzi bankou a klientom. Primárnym cieľom je predchádzanie riziku potenciálneho nesplnenia zmluvných záväzkov zo strany klientov. V súlade s prezentovanými skutočnosťami postupuje pri tvorbe vlastného skóringového modelu aj žalovaný, ktorý na pravidelné monitorovanie portfólia úverov zabezpečených nehnuteľnosťou a sledovanie miery rizika v rozhodnom čase aplikoval behaviorálny skóring.

137. Používanie interných ratingových systémov je aj v súčasnosti pre meranie kreditného rizika de facto už štandardom aj v bankách, ktoré nepoužívajú prístup interných ratingov. V danom smere možno uzavrieť, že každá banka vyvíja ratingové systémy vo vlastnej kompetencii. Ratingové systémy ako také môžu byť rôzne podľa potrieb banky a jej celkovej stratégie. Môžu byť vyvinuté expertne (bez hlbokých štatistických základov, najmä v portfóliách s malým počtom zlyhaní), exaktnými štatistickými metódami (najmä v portfóliách s dostatočnou históriou a šírkou informácie o zlyhaniach), väčšinou však v kombinácii týchto prístupov.

138. Základnou zložkou ratingových systémov vyvinutých štatisticky sú tzv. skórkarty. Ich podstatou je „obodovanie“ rôznych vlastností hodnoteného klienta, spočítanie bodov a zaradenie klienta do niektorej rizikovej skupiny (ratingového stupňa), na základe takto získaného hodnotenia. Žalovaný používa na hodnotenie klientov pri úveroch zabezpečených nehnuteľnosťou predovšetkým aplikačnú a behaviorálnu skórkartu. Aplikačná skórkarta je založená na sociodemografických parametroch a je využívaná pri poskytovaní úverov novým bankovým klientom. Behaviorálna skórkarta je zameraná na správanie sa klienta počas trvania úverového vzťahu medzi ním a bankou, najmä pri objeme a charaktere obrátov na účte.

139. Konkrétne parametre, ktoré sú v skórkarte hodnotené, podliehajú utajovaniu. Uvedené hodnoty nemôžu byť známe hodnoteným subjektom, ani samotným zamestnancom banky na predajných pozíciách. Dôvodom je predchádzanie vedomému upravovaniu a tým aj skresľovaniu údajov, ktoré skóringový model analyzuje. Aj keď sú behaviorálne parametre zamerané na hodnotenie subjektov, t.j. vlastností konkrétnych klientov, odrážajú sa v nich najmä objektívne skutočnosti všeobecného ekonomického prostredia. Rovnako tiež nemožno vylúčiť vplyvy mimo správania sa klientov - akými sú aktuálny hospodársky vývoj, spoločenské zmeny a stav ekonomiky. Z týchto dôvodov môže dôjsť k zhoršeniu alebo zlepšeniu rizikovej miery klienta aj v prípade, ak sa jeho individuálne správanie nezmení.

140. K návrhu žalobcov na uloženie povinnosti žalovanému uplatňovať voči žalobcom konkrétne úrokové rozpätie vo výške 1,43% p.a. počas celého trvania Zmluvy o poskytovaní úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.6.2006 žalovaný poukázal, že žalobcovia celý úver splatili dňa 8.10.2015, čo preukazuje žalovaným predkladaný dôkaz - zoznam splátok úveru. Preto je určenie tejto povinnosti v súčasnosti nadbytočné.

141. Súd by pritom ani v prípade trvania zmluvy nebol oprávnený žalovanému uložiť požadovanú povinnosť, keďže takýto výrok rozsudku by bol nevykonateľný a jej uloženie nemá oporu v žiadnom právnom predpise.

142. Právne následky toho, že konkrétne ustanovenie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, upravujú ustanovenia § 53 - § 53d OZ, na ktoré odkazuje aj § 3 ods. 3 ZoOS. Aj keď naň nadväzujúci § 3 ods. 5 ZoOS umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa ochrany svojich práv na súde, súdna ochrana spotrebiteľa môže smerovať len k poskytnutiu takej ochrany, ktorú predpokladajú právne predpisy. Spotrebiteľ tak môže realizovať svoje práva iba zákonom predvídaným spôsobom. Takýto výklad vyplýva z chápania základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

143. V súvislosti s porušením jeho práv sa spotrebiteľ môže domáhať určenia, že konkrétne ustanovenie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je neplatné (§ 53 ods. 5 OZ), náhrady škody podľa § 420 a nasl. OZ alebo vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ. Zákon však vylučuje, aby sa spotrebiteľ domáhal určenia, že dodávateľ je povinný voči nemu uplatňovať konkrétne úrokové rozpätie. Cieľom uvedeného výroku je totiž zdržanie sa uplatňovania neprijateľnej zmluvnej podmienky, teda účinok predpokladaný § 53a ods. 1 OZ. Aby súd tento účinok dosiahol, je povinný ho nariadiť

výlučne určením, že uvedené ustanovenie je neprijateľná zmluvná podmienka. V tejto časti však už bolo konanie zastavené.

144. Žalobcovia navyše ani sami neuvádzajú, v akom ustanovení konkrétneho zákona má mať tento výrok oporu, aj keď v podanej žalobe podrobne zdôvodňujú, prečo je toto ustanovenie neprijateľnou podmienkou, neurčité, v rozpore s dobrými mravmi a obchádza zákon a podrobne zdôvodňujú prípustnosť určovacej žaloby. Nešpecifikujú však, na základe akých ustanovení má súd uložiť žalovanému požadovanú povinnosť.

145. Zo skutočností prezentovaných v tomto spore preto nevyplýva, že by súd mohol navrhovanému výroku vyhovieť. Navyše, aktuálne nemá uloženie tejto povinnosti žalovanému pre žalobcov žiaden právny ani faktický význam, keďže vydania bezdôvodného obohatenia sa domáhajú v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 13C/54/2016.

146. Žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu v podaní zo dňa 30.07.2021 (č.l. 433) poukázali, že pokiaľ žalovaný tvrdí vo vzťahu k spôsobu uplatňovania behaviorálneho scoringu, že subjektívne hodnotenie klientov je výlučne názorom žalobcov, na ktorom súd nemôže založiť svoje rozhodnutie, žalovaný však v konaní doteraz nepreukázal, že jeho správanie možno považovať za oprávnené a objektívne, pričom podľa názoru žalobcov neexistuje taký záver, ktorý by preukázal, že by žalobcovia mali byť pre žalovaného hodnotení ako „rizikovní“.

147. K otázke neprijateľnosti rozhodcovskej doložky žalobcovia poukázali na Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, kde v tretej vete čl. 3 ods. 2 je upravené: „Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.“

148. Doložka bola navyše uzatvorená v čase, kedy ešte Občiansky zákonník nepoznal vyňatie individuálne dojednaných zmluvných podmienok spod režimu ochrany pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto pre absolútnu neplatnosť doložky postačuje, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcov (spotrebiteľov).

149. Napriek tomu žalobcovia poukazujú najmä na to, že o možnosti prijatia/odmietnutia rozhodcovskej doložky neboli zo strany žalovaného nikdy upozornení a ponuka zo strany žalovaného (či skôr možnosť aktívneho odmietnutia/zrušenia žalobcami nikdy neudelného súhlasu s uzatvorením doložky) bola pre priemerného spotrebiteľa veľmi ťažko odlišiteľná od ostatného obsahu zmluvy. Je zrejme, že doložka nebola individuálne dojednaná a spôsob jej zakomponovania do zmluvy je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi, kedy sa žalovaný snažil dosiahnuť uzavretie doložky úskokom, neštandardnou formuláciou spočívajúcou v predformulovaní súhlasu žalobcov a jej zakomponovaním do spleti záverečných ustanovení tak, aby žalobcovia podpísali zmluvu bez toho, aby si doložku vôbec všimli.

150. Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti a na predošlé vyjadrenia v konaní sa žalobcovia domáhajú, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobcom priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

151. Súd si pripojil zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 13C/54/2016 rozsudok sp. zn. 13C/54/2016-189 zo dňa 07.07.2020, keďže celý spis nebolo možné pripojiť vzhľadom na podanie odvolania žalovaným proti rozsudku zo dňa 07.07.2020, z ktorého dôvodu sa spis nachádza na odvolacom súde.

152. V zmysle právneho záveru konajúceho súdu vysloveného v rozsudku sp. zn. 13C/54/2016-189 zo dňa 07.07.2020 (odsek 12) je daná právomoc všeobecného súdu, keďže neexistuje označený rozhodcovský súd, a to Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie vzhľadom na jeho zrušenie ku dňu 02.01.2019, teda neexistuje orgán ochrany práva s individuálne určenou právomocou, ktorý by bol právomocný prejednať a rozhodnúť daný spor.

153. Právny zástupca žalobcov uviedol na pojednávaní dňa 08.09.2021 na otázku súdu, či na základe spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorej bola založená právomoc stáleho rozhodcovského súdu označeného v bode 14.4 zmluvy, sa začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie pred zrušením tohto stáleho rozhodcovského súdu, že takéto konanie sa nezačalo.

154. Súd poukázal na ust. § 71 ods. 5 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

155. Súd na pojednávaní oboznámil uznesenie sp. zn. 2C/252/2013-45 zo dňa 20. septembra 2013 vydané tunajším súdom, ktorým súd o návrhu žalobcov na vydanie predbežného opatrenia rozhodol, tak, že prikázal žalovanému na účely plnenia povinnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.06.2006 uplatňovať voči žalobcom úrokovú sadzbu podľa Zmluvy o poskytovaní úveru č. 99/218/06, t.j. vo výške odpovedajúcej súčtu hodnoty EURIBOR a úrokového rozpätia vo výške 1,43 % ročne a to až do konečného rozhodnutia súdu o žalobnom návrhu o určenie ustanovenia bodu 4. ods. 4.5 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.06.2006 za neplatné.

156. Na otázku súdu, či žalovaný rešpektoval toto predbežné opatrenie a uplatňoval v zmysle Zmluvy o poskytovaní úveru č. 99/218/2006 úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne, právny zástupca žalobcov uviedol, že vzhľadom na formuláciu petitu, v zmysle ktorého má súd zaviazat' žalovaného na povinnosť uplatňovať voči žalobcom úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania Zmluvy o poskytovaní úveru č. 99/218/06, pričom ale tento záväzkovo-právny vzťah už zanikol v roku 2015, že klienti sú si vedomí, že v súčasnosti je táto povinnosť nevykonateľná.

157. Právna zástupkyňa žalovaného poukázala, že požiadavke žalobcov, aby súd určil úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania Zmluvy o poskytnutí úveru, nemožno vyhovieť, keďže takéto rozhodnutie by mohlo byť v neprospech spotrebiteľa, nakoľko sporný článok 4.5 Zmluvy o úvere umožňuje nielen zvýšenie, ale aj zníženie úrokovej sadzby, ktoré by bolo presným určením úrokového rozpätia vylúčené. Ustanovenie článku 4.5 zmluvy o úvere, vrátane možnosti podľa čl. 4.6 zmluvy o úvere, ktorá umožňuje žalobcom reagovať na zmenu úrokového rozpätia ukončením zmluvy, je preto pre žalobcov oveľa výhodnejšie. Žalovaný poukazuje aj na možnosť zmeniť spôsob úročenia podľa čl. 4.7 zmluvy o úvere dodatkom, ktorým dôjde k modifikácii, resp. vylúčeniu sporného čl. 4.5 zo zmluvy o úvere. Žalobcovia na ponúkanú možnosť zmeny úročenia nereagovali a namiesto toho žiadajú, aby súd určil fixné úrokové rozpätie počas celého trvania zmluvy. Ak by súd v tejto časti žalobe vyhovel, výrok tak nebude materiálne vykonateľný, keďže finálna sadzba bude zahŕňať aj príslušnú sadzbou EURIBOR s tým, že výrok ukladajúci žalovanému povinnosť nebude priamo a bezprostredne vynútiteľný, nakoľko v súlade s exekučným poriadkom nemožno na splnenie takto určenej povinnosti viesť exekúciu.

158. Právny zástupca žalobcov poukázal, že tunajší súd v konaní sp. zn. 13C/54/2016, v ktorom sa žalobcovia domáhali žalobou vydania bezdôvodného obohatenia a zaplatenia finančného zadostučinenia, na odôvodnenie rozsudku zo dňa 07.07.2020 (odsek 27), v ktorom súd konštatoval, že žalobcovia žalovanému platili jednotlivé splátky úveru pri uplatňovaní jednostranne zmenenej úrokovej sadzby, úrokovú sadzbu žalovaný jednostranne zmenil na základe ust. bodu 4 a 5 predmetnej úverovej zmluvy a podľa súdu toto ustanovenie je neprijateľnou podmienkou a ako také je neplatné a neplatné je taktiež pre jeho neurčitosť.

159. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

160. Súd v konaní postupoval v zmysle ust. § 191 CSP, podľa ktorého súd dôkazy hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Rozhodnutie bolo vydané v súlade s ust. § 215 CSP na základe zisteného skutkového stavu procesným postupom stanoveným CSP.

161. Ako už súd uviedol vyššie, po procesných uzneseniach súdu, keď súd uznesením sp. zn. 4C/296/2013-213 zo dňa 10.11.2017 konanie zastavil v časti uplatnených nárokov uvedených v odsekoch I., II., a V. petitu a uznesením zo dňa 07.08.2018 sp. zn. 4C/296/2013-255 v časti uplatneného nároku v odsekoch III., IV., a VIII. petitu žalobu odmietol, ostal predmetom konania uplatnený nárok v zmysle výrokov VI. a VII. petitu žaloby, podľa ktorých sa žalobcovia domáhali:

- VI. : aby súd určil, že rozhodcovská zmluva zo dňa 23.06.2006 uzatvorená medzi žalobcami a žalovaným je absolútne neplatná;

- VII. : aby súd uložil žalovanému povinnosť uplatňovať voči žalobcom úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006.

162. V časti uplatneného nároku žalobcov v zmysle odseku VI. žaloby bola na pojednávaní pripustená zmena žaloby, na základe ktorej sa žalobcovia zmenenou žalobou domáhajú:

- VI. : aby súd určil, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 14 ods. 14.4 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006 je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve a je absolútne neplatná.

163. K uplatnenému nároku v zmysle výroku VI. petitu žaloby súd uvádza:

164. Súd uplatnený nárok posúdil podľa nižšie uvedených zákonných ustanovení:

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy: Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie zmluvy.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods.1 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy:

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

(4) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva (§ 3), na základe ktorej bola založená právomoc stáleho rozhodcovského súdu na rozhodnutie spotrebiteľského sporu medzi jej účastníkmi a na základe ktorej sa nezačalo žiadne spotrebiteľské rozhodcovské konanie pred zrušením tohto stáleho rozhodcovského súdu, stráca platnosť dňom zverejnenia zrušenia stáleho rozhodcovského súdu podľa § 13 ods. 1 písm. b).

165. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že žalovaný ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 uzatvorenej dňa 23.06.2006 medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovaným ako veriteľom konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalobcovia zmluvu uzatvárali ako spotrebiteľia, keďže sa jedná o fyzické osoby, ktoré pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonali v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Uvedená zmluva má potom vzhľadom na tieto atribúty charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

166. V prípade konania o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa jedná o osobitný druh žaloby, patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami, majúcími podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a OZ, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) a v tomto prípade nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

167. Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je zákaz dojednania takých zmluvných ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Značná nerovnováha predstavuje také postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje, alebo značne obmedzuje uplatňovanie

nárokov, prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy. Neprijateľné podmienky sú v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení (podľa odseku 4 cit. zák. ustanovenia v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy) absolútne neplatné, a preto nie je potrebné, aby sa ich neplatnosti spotrebiteľ dovoľával.

168. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá uzatvárala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

169. Možnosť určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky vyplýva z osobitného predpisu, a to z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. v spojitosti s § 3 ods. 3 cit. zákona, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a teda má právo aj cestou určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky domáhať sa ochrany podľa § 3 ods. 5 prvej vety citovaného zákona, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva a v spojitosti s ustanovením § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, v ktorom je exemplifikatívne uvedený výpočet zmluvných dojednaní, majúcich povahu neprijateľnej zmluvnej podmienky, v spojitosti s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sú neprijateľné zmluvné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách neplatné. Keďže neprijateľné zmluvné podmienky sú v zákone uvedené len exemplifikatívne, ich počet nie je vyčerpávajúci a konečný, a za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve sa považuje každá zmluvná podmienka, ktorá spĺňa základný znak neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorým je spôsobenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

170. V prípade určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok teda naliehavý právny záujem na takomto určení vyplýva priamo zo zákona. Spotrebiteľ ako slabšia strana zmluvného vzťahu má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských veciach s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia. Okrem toho na základe podanej určovacej žaloby sa postavenie žalobcov stane istejšie a nebudú vystavení neprímeraným obmedzeniam v rozpore s právom, ktorých obsah pri uzatváraní zmluvy nemali možnosť ovplyvniť a zmluvu mohli ako celok len prijať alebo odmietnuť.

171. S určením neprijateľnosti podmienky v úverovej zmluve je spojená absolútna neplatnosť dotknutého ustanovenia zmluvy, ktorej je možné sa domáhať kedykoľvek.

172. Výsledkom prijatým na základe takejto žaloby sa priamo nedeclaruje neexistencia práva, ale sa deklaruje existencia nečestnej podmienky, ktorá je v spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku. Také rozhodnutie môže byť potom základom pre rozhodovanie o priznaní finančného zadosťučinenia podľa § 3 odseku 5 zákona č. 250/2007 Z.z..

173. Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z.z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie.

174. Zánikom spotrebiteľského zmluvného vzťahu nemôže stratiť pre spotrebiteľa význam dovolať sa neprijateľnosti podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktorou bol daný spotrebiteľský vzťah založený. Predmetný úverový vzťah síce zanikne splnením, avšak nároky žalobcov voči žalovanému, odvodené od uplatnenia neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovaným, trvajú naďalej.

175. Podľa právnej teórie, ak má byť rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom akceptovateľná právom ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle zmluvných strán. Slobodná voľba vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá-ktorá voľba konkrétne znamená. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah (čl. 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola musí platiť aj vtedy, keď zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený na samostatných listinách.

176. Spôsob, akým je rozhodcovská doložka v rozhodcovskej zmluve koncipovaná a spotrebiteľovi predložená spolu s ostatnými všeobecnými podmienkami, má svedčiť o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky, a nie o zámernom predkladaní zmluvných podmienok, ktorým by veriteľ sledoval

vyľúčenie tohto dojednania spod režimu súdnej kontroly. Veriteľ by mal preukázať osobitné vyjednanie rozhodcovskej doložky, t.j., že spotrebiteľ bol pri podpise zmluvy o úvere a rozhodcovskej zmluvy (doložky) informovaný o náležitostiach zmluvy a že mal možnosť za daného stavu ovplyvniť obsah zmluvy.

177. Súd mal preukázané, ako to uvádza ďalej, že záväzkovo-právny vzťah založený medzi stranami sporu Zmluvou o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zanikol v roku 2015 splnením záväzku žalobcami (ako dlžníkmi), čo by ale nebolo prekážkou pre určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v bode 14 ods. 14.4 zmluvy, ktorej obsahom bola rozhodcovská doložka.

178. Súd však prihliadol na obranu žalovaného, ktorý poukazoval, že pokiaľ sporové strany ako účastníci Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 uzatvorenej dňa 23.06.2006, v zmysle bodu 14.4 zmluvy založili rozhodovaciu právomoc Rozhodcovského súdu v Bratislave, zriadeného Asociáciou bánk, pričom týmto súdom bol v čase podania žaloby Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie, s účinnosťou od 01.01.2019 bol však tento Stály Rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie zrušený.

179. Súd mal uvedené tvrdenie žalovaného preukázané z výpisu z Obchodného vestníka č. 1/2019 zo dňa 02.01.2019.

180. Procesná situácia v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní je v prípade zrušenia stáleho rozhodcovského súdu zriaďovateľom upravená v ustanovení § 71 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, pričom uvedené zákonné ustanovenie upravuje postup pre rôzne štádiá rozhodcovského konania a tiež pre prípad, keď sa spotrebiteľské rozhodcovské konanie na základe rozhodcovskej zmluvy v čase pred zrušením rozhodcovského súdu vôbec nezačalo.

181. Z vyjadrenia právneho zástupcu na poslednom pojednávaní mal súd preukázané, že rozhodcovské konanie na základe rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorej mala byť založená právomoc stáleho rozhodcovského súdu označeného v bode 14.4 zmluvy, sa pred zrušením tohto stáleho rozhodcovského súdu skutočne nezačalo.

182. Súd preto aplikoval ustanovenie § 71 ods. 5 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, podľa ktorého: Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva (§ 3), na základe ktorej bola založená právomoc stáleho rozhodcovského súdu na rozhodnutie spotrebiteľského sporu medzi jej účastníkmi a na základe ktorej sa nezačalo žiadne spotrebiteľské rozhodcovské konanie pred zrušením tohto stáleho rozhodcovského súdu, stráca platnosť dňom zverejnenia zrušenia stáleho rozhodcovského súdu podľa § 13 ods. 1 písm. b).

183. Keďže súd mal preukázané, že rozhodcovská zmluva obsiahnutá v bode 14.4 zmluvy zanikla od 01.01.2019 ex lege, nemohol preto žalobe vyhovieť a rozhodnúť o neprijateľnosti neexistujúcej zmluvnej podmienky, zaniknutej ex lege a žalobu v tejto časti zamietol,

184. Vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby v tejto časti, ktorým je neexistencia rozhodcovskej doložky, ktorú obsahovalo zmluvné dojednanie bodu 14.4. Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006, z dôvodu jej zániku ex lege, sa súd ďalšími dôvodmi/tvrdeniami uvádzanými stranami k žalobcami tvrdenej neplatnosti rozhodcovskej doložky nezaoberal.

185. K uplatnenému nároku v zmysle výroku VII. petitu žaloby súd uvádza:

186. Súd uplatnený nárok posúdil podľa nižšie uvedených zákonných ustanovení:

Podľa ust. § 137 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilného sporového poriadku:

Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa ust. § 232 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilného sporového poriadku:

Vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútiteľnosti zákonnými prostriedkami.

187. Jedným z druhov súkromných žalôb zakotvených v ustanovení § 137 CSP je aj žaloba na plnenie.

188. „Pri žalobe na plnenie znie žalobný návrh na zaplatenie určitej peňažnej sumy alebo na splnenie inej ako peňažnej povinnosti. Nepeňažnou povinnosťou môže byť niečo dať, resp. vydať, dodať či vypratať (dare), niečo vykonať (facere), niečoho sa zdržať (omittere) alebo niečo strieť (pati).

Právo na plnenie vyplýva z (žalobcom tvrdeného) relatívneho právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ktorý môže byť založený na rozličných právnych dôvodoch (zmluva, zodpovednosť za škodu, bezdôvodné obohatenie, iná právna skutočnosť). Aj žaloby na plnenie, ktoré sú primárne založené na absolútnych právach (napr. vlastnícke žaloby, dedičské žaloby), vyplývajú z právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, do ktorého sa toto absolútne právo relativizovalo. Právo uplatňované žalobou na plnenie je právo už existujúce (žalobca teda jeho existenciu tvrdí). Žalobca teda žalobou na plnenie žiada vydanie rozsudku s deklarátornými účinkami. Žalobou na plnenie sa poskytuje ochrana právu, ktoré už bolo porušené. Napríklad, predpokladom pre vyhovie žalobe na plnenie je skutočnosť, že vymáhaná pohľadávka je splatná a dlžník je v omeškaní.

Vlastnosťou rozsudku, ktorým sa žalobe na plnenie vyhovel, je vykonateľnosť (§ 232 ods. 1). Rozsudok môže slúžiť ako exekučný titul a môže byť vykonateľný postupom podľa Exekučného poriadku. V zmysle ustanovenia § 62 EP možno exekúciu vykonať výlučne spôsobom v Exekučnom poriadku uvedeným.

Žalobou na plnenie sa preto možno domáhať iba splnenia takej povinnosti, ktorú predpisy exekučného práva umožňujú vymôcť. Materiálna vykonateľnosť rozsudku je implicitnou požiadavkou na obsah žaloby. Tento záver vyplýva aj z interpretácie ustanovenia § 185 ods. 3, podľa ktorého môže súd aj bez návrhu vykonať dôkazy na zistenie, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné. (Napríklad dôkaz na zistenie, či technologický postup, ktorý žalobca uvádza v petite, je objektívne realizovateľný.) Súd totiž nie je oprávnený rozhodnúť spor medzi stranami tak, že žalovanému uloží splnenie povinnosti a rozsudok nebude materiálne vykonateľný.“

(Števec, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Vydavateľství C. H. Beck 2016. s. 497).

189. Žalobcovia sa domáhali vo výroku VII. petitu žaloby, aby súd uložil žalovanému povinnosť uplatňovať voči žalobcom úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006. Súd mal preukázané z tvrdenia žalovaného, žalobcami nepopretého, že zmluvný vzťah, ktorý vznikol na základe Zmluvy o poskytovaní úveru č. 99/218/06 zo dňa 23.6.2006, zanikol, a to ku dňu 08.10.2015, kedy žalobcovia celý úver splatili. Keďže sa žalobcovia domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť uplatňovať voči žalobcom úrokové rozpätie vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania záväzkovo-právneho vzťahu založeného Zmluvou o poskytnutí úveru č. 99/218/2006 zo dňa 23.06.2006, v čase rozhodovania súdu už zaniknutého, je zrejmé, že takáto povinnosť je nevykonateľná.

190. Rozhodnutie, ktoré nedisponuje vlastnosťou vykonateľnosti, nemá pre sporové strany žiaden význam, lebo jeho splnenia sa nemožno domôcť.

191. Právny zástupca žalobcov pritom na poslednom pojednávaní aj výslovne uviedol k žalobcami nárokovanej uplatňovaniu zo strany žalovaného úrokového rozpätia vo výške 1,43 % ročne počas celého trvania Zmluvy o poskytovaní úveru č. 99/218/06, že vzhľadom na zánik tohto záväzkovo-právneho vzťahu v roku 2015 sú si klienti vedomí, že v súčasnosti je táto povinnosť nevykonateľná.

192. Samotní žalobcovia si teda boli vedomí, že rozsudok, ktorého vydania sa domáhali, by bol nevykonateľný.

193. Súd tak uzatvára:

Keďže predmetný záväzkovo-právny vzťah v čase rozhodovania súdu neexistuje, lebo zanikol v roku 2015 a splnenia povinnosti, na plnenie ktorej mal byť v zmysle výroku č. VII petitu rozsudku zaviazaný žalovaný, sa tak nemožno v exekučnom konaní domáhať, rozsudok by bol preto v tejto

časti nevykonateľný. Súd nie je oprávnený rozhodnúť rozsudkom, ktorý nie je materiálne vykonateľný a neumožňuje nútené splnenie rozsudkom uloženej povinnosti štátno-mocenskými prostriedkami. Z uvedených dôvodov súd žalobu aj v tejto časti zamietol.

194. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa nasledovných zákonných ustanovení:

195. Podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

196. Podľa ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

197. Nakoľko bol žalovaný v konaní v celom rozsahu úspešný, keďže súd žalobu zamietol v celom rozsahu, súd priznal žalovanému voči žalobcom v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov tohto konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní na Okresný súd Žilina.

Odvolanie možno podať písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Odvolanie podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Odvolanie podané v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP, teda ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).